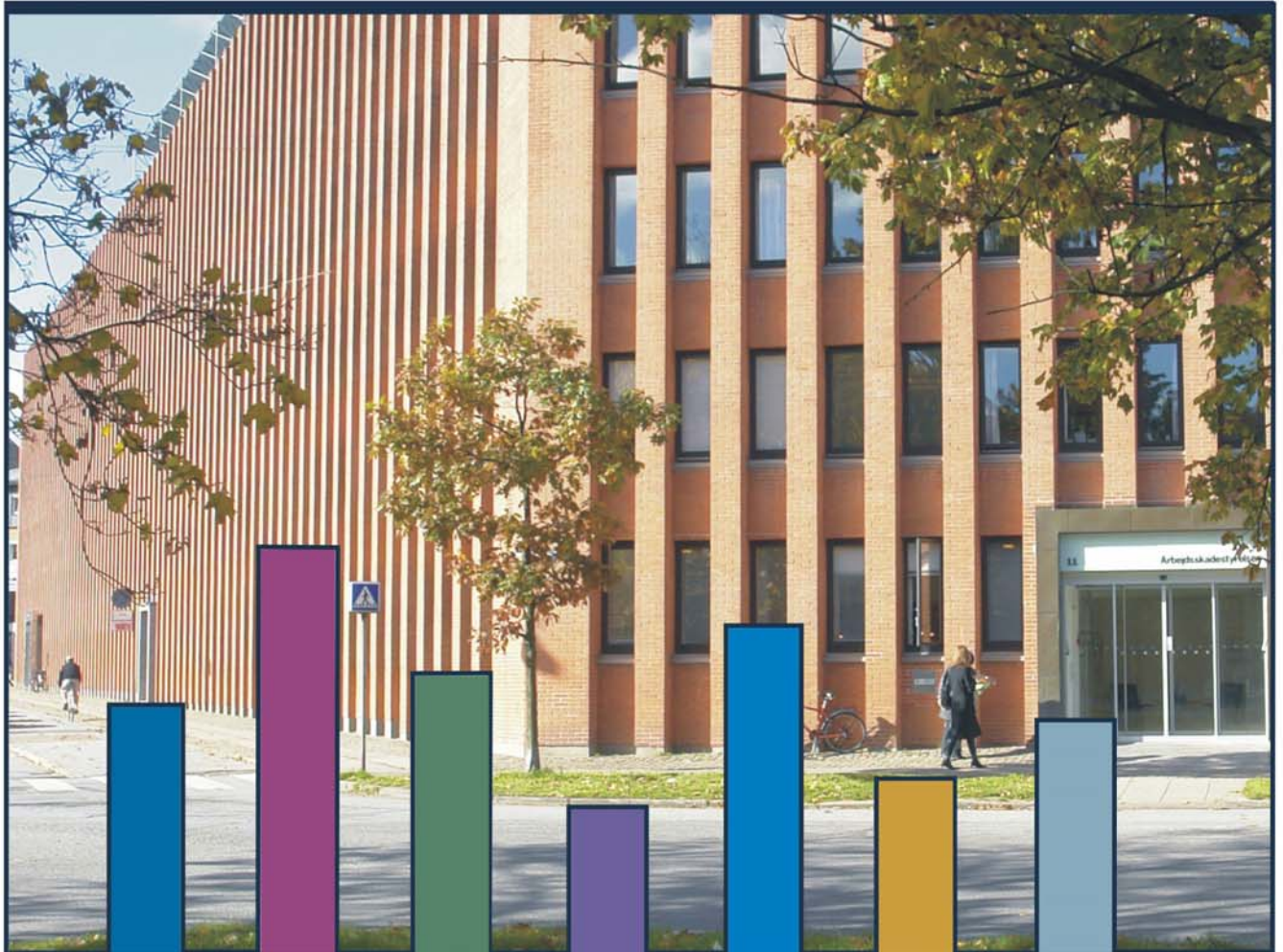


ARBEJDSSKADESTATISTIK



2010



Forord

Med et stærkt fokus på at skabe den bedst mulige sagsbehandling har Arbejdsskadestyrelsen i de senere år afsluttet flere sager, end der er blevet anmeldt. I 2010 havde styrelsen en samlet tilgang af arbejdsskadesager på 52.400, men afsluttede 60.800 sager. Dermed gik styrelsen ud af 2010 med en historisk lav sagsbehandlingstid på under seks måneder.

I den årlige arbejdsskadestatistik for 2010 kan man blandt andet læse, at der i de senere år er sket et fald i de nyanmeldte sager. Siden 2008 er antallet af nyanmeldte ulykker faldet fra 21.500 til 19.000 i 2010, mens antallet af anmeldte erhvervssygdommene er faldet fra 19.000 i 2008 til knap 17.000 sidste år.

I 2010 blev næsten 78 procent af alle ulykker anerkendt. Over halvdelen af de anerkendte skader er skader på arme, hænder og fingre samt ben og fødder.

Næsten 27 procent af sagerne om erhvervssygdomme blev anerkendt, hvilket er den højeste anerkendelsesprocent for den gruppe af sager siden arbejdsskadereformen i 2004. Langt hovedparten af erstatningsudgifterne går til psykiske arbejdsskader, skader på bevægeapparatet og skader i ryggen.

Der blev i 2010 tilkendt erstatninger for 3,7 milliarder kroner. I alt 2,7 milliarder kroner blev udbetalt i forbindelse med arbejdsulykker, mens godt en milliard kroner er erstatning i forbindelse med erhvervssygdomme.

Dette års arbejdsskadestatistik består af fem dele:

Arbejdsskadestatistik 2010, der indeholder en detaljeret analyse af de sager, som Arbejdsskadestyrelsen har behandlet i perioden 2004-2010.

Arbejdsskadestatistik 2010 – kort fortalt, der indeholder en opsummering af hovedpointerne for arbejdsskadestatistikken 2010

Arbejdspapir om køn, der indeholder en sammenligning af arbejdsskader for mænd og kvinder.

Arbejdspapir om alder, der indeholder en sammenligning af arbejdsskader for forskellige aldersgrupper.

Arbejdspapir om bopælsregion, der indeholder en sammenligning af arbejdsskader for forskellige regioner.

Alle udgivelser kan læses på www.ask.dk

København, den 23. maj 2011

Anne Lind Madsen
Direktør

Indholdsfortegnelse

Forord.....	2
Indholdsfortegnelse.....	3
I. Generelt om arbejdsskadesager	4
I.1 Anmeldelser.....	4
I.2 Afsluttede sager	5
I.3 Afgørelser	7
I.4 Erstatninger.....	12
II Ulykker.....	14
II.1 Arbejdsulykke fordelt på skadeart.....	15
II.2 Arbejdsulykker fordelt på skadens placering på legemet.....	17
II.3 Arbejdsulykker fordelt på årsag	19
II.4 Arbejdsulykker fordelt på hovedbrancher.....	20
II.5 Arbejdsulykker fordelt på køn.....	24
II.6 Arbejdsulykker fordelt på alder.....	26
II.7 Arbejdsulykker fordelt på bopælsregioner	28
III Erhvervssygdomme.....	31
III.1 Erhvervssygdomme fordelt på diagnoser.....	32
III.2 Erhvervssygdomme fordelt på hovedbranche.....	35
III.3 Erhvervssygdomme fordelt på køn	39
III.4 Erhvervssygdomme fordelt på alder	41
III.5 Erhvervssygdomme fordelt på bopælsregioner.....	44
IV Erstatningsudgifter.....	47
IV.1 De samlede erstatningsudgifter.....	47
IV.2 Erstatningsudgifter for ulykker	48
IV.3 Erstatningsudgifter for erhvervssygdomme.....	54
Bilag: Læsevejledning.....	62
Hvilke sager er omfattet af statistikken?.....	62
Centrale begreber	63
Hvor kan jeg læse mere?.....	64
Hvordan læses tabellerne?	64
Generelle forbehold.....	65

I. Generelt om arbejdsskadesager

Tilgangen af arbejdsskadesager har været svingende over perioden. Tilgangen af sager består af anmeldelser, revisioner og genoptagelser. Fra 2008 til 2010 er antallet af anmeldelser faldet med cirka 4.500 sager; det svarer til en nedgang på 11 procent. Antallet af revisioner er derimod steget væsentligt i løbet af perioden. Stigningen ligger hovedsageligt fra 2007 til 2010. En del af stigningen skyldes ændringer i registreringerne. Antallet af genoptagelser svinger meget i perioden, hvilket skyldes højesteretsdomme, som har medført, at der blev genoptaget flere sager.

Antallet af afsluttede sager har været stigende i hele perioden, og i 2009 og 2010 blev der afsluttet knap 61.000 sager. Antallet af afsluttede førstegangsafgørelser stiger frem til 2008, herefter falder antallet igen. Antallet af afsluttede revisioner har været stigende siden 2006, og antallet af afsluttede genoptagelser ligger højt i 2009 og 2010, hvilket skyldes afslutninger som følge af en højesteretsdom.

Antallet af afgørelser om positivt mén har været stigende siden 2006, mens den gennemsnitlige méngrad har været stabil i perioden. Antallet af afgørelser om positivt erhvervsevnetab har været stigende siden 2006. Den gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocent er faldet fra 2008 til 2010. Det gør sig især gældende for førstegangsafgørelser. Faldet i den gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocent kan skyldes, at der træffes flere midlertidige erstatninger.

I.1 Anmeldelser¹

Tilgangen består af antallet af anmeldelser, antallet af revisioner og antallet af genoptagelser. I de 3 efterfølgende tabeller er antallet af sager i de tre forløb beskrevet. Antallet af anmeldelser ligger nogenlunde på samme niveau i perioden 2006-2008, og i 2009 er antallet faldet med godt 2.000 sager. Antallet af anmeldelser er faldet med yderligere 1.800 anmeldelser fra 2009 til 2010. Det samlede antal anmeldelser udgør i 2010 36.192 arbejdsskadesager (tabel I.1). I 2010 blev der anmeldt cirka 700 færre ulykker og knap 1.100 færre erhvervssygdomme i forhold til året før.

Tabel I.1 Anmeldte arbejdsskadesager², 2004-2010

Sagsklasse/År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal sager						
Ulykker	20.508	20.349	21.532	20.395	21.565	19.886	19.157
Erhvervssygdomme	13.989	16.939	18.365	19.402	19.053	18.014	16.958
Pludselige løfteskader	653	101	41	13	11	3	4
Brilleskader	93	90	87	79	82	89	73
I alt	35.243	37.479	40.025	39.889	40.711	37.992	36.192
Indeks	100	106	114	113	116	108	103

Der er sket en fordobling i antallet af revisioner, som fluktuerer i perioden, hvilket ses af tabel I.2. Denne udvikling afspejles i alle sagstyper. Der blev oprettet betydeligt flere revisioner i 2009 og

¹ Arbejdstilsynet udsender også statistikker over antallet af anmeldte ulykker og erhvervssygdomme. Da der er forskel i anmeldereglerne for de 2 myndigheder, vil der være forskel i antallet af anmeldelser, jævnfør afsnit i læsevejledning.

² Arbejdsskadestyrelsen behandler også skader efter andre love end arbejdsskadesikringsloven, blandt andet skader blandt værnepligtige, AMU-kursister og studerende på visse praktisk orienterede uddannelser. Disse skader er medtaget som arbejdsskader.

2010 i forhold til resten af perioden. Det kan hænge sammen med, at der er ændret i registreringen, så hvis både ménafgørelsen og erhvervsevnetabsafgørelsen er til revision, tæller den som 2 revisioner, tidligere talte den kun som 1. Desuden blev der taget cirka 900 kviksølvsager til revision i 2009 i forbindelse med, at undersøgelsen af arbejdet med kviksølv hos klinikassistenter var færdig. At der er kommet flere revisioner kan hænge sammen med, at Arbejdsskadestyrelsen har ændret praksis. Der er flere sager, som afsluttes efter 1 år med revision. Desuden følger man de tilskadekomnes erhvervsmæssige situation tættere, og det resulterer i, at der er flere revisioner i den enkelte sag.

Tabel I.2 Revisioner af arbejdsskadesager

Sagsklasse/År for revision	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal sager						
Ulykker	1.724	1.705	1.662	1.572	2.244	3.022	4.121
Erhvervssygdomme	546	517	515	492	714	1.843	1.285
Pludselige løfteskader	20	22	13	12	8	6	6
I alt	2.290	2.244	2.190	2.076	2.966	4.871	5.412
Indeks	100	98	96	91	130	213	236

Antallet af genoptagne arbejdsulykker var højt i 2004. Det skyldes formentlig højesteretsdommen om fastsættelse af erhvervsevnetab for personer i fleksjob. Denne dom blev afsagt 22. december 2003 (UfR 2004.867H). I 2006 stiger antallet af genoptagelser voldsomt med cirka 7.400 sager, hvilket skyldes højesteretsdommen af 9. februar 2006 om revalidering. På baggrund af dommen blev godt 7.600 sager genoptaget. Ser man bort fra disse sager, ligger antallet af genoptagelser både i 2007 og 2008 på cirka 6.000 sager. I 2009 stiger antallet af genoptagelser væsentligt, og det skyldes en højesteretsdom fra 22. april 2009, som medførte, at cirka 8.500 sager blev genoptaget.

Den 16. august 2010 afsagde Højesteret en dom om erstatning til tilskadekomne, som var på deltid på tidspunktet for skaden. Dommen medførte, at der blev genoptaget knap 800 sager i 2010.

Tabel I.3 Genoptagelser af arbejdsskadesager

Sagsklasse/År for genoptagelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal sager						
Ulykker	6.888	4.499	10.613	3.914	4.129	13.877	8.060
Erhvervssygdomme	2.097	1.863	4.190	1.928	2.003	3.943	2.740
Brilleskader	0	1	3	2	0	1	0
Pludselige løfteskader	154	108	117	81	50	128	58
I alt	9.139	6.471	14.923	5.925	6.182	17.949	10.858
Indeks	100	71	163	65	68	196	119

I.2 Afsluttede sager

Af tabel I.4 fremgår, at der blev truffet væsentligt flere førstegangsaftagelser i perioden 2007-2009 i forhold til resten af perioden. Der blev truffet godt 40.000 førstegangsaftagelser i 2010, hvilket er en lille nedgang i forhold til 2009.

Tabel I.4 Afsluttede arbejdsskadesager (førstegangsafgørelser)

Sagsklasse/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Ulykker	16.820	21.496	20.091	22.294	23.738	21.761	20.751
Erhvervssygdomme	12.732	15.192	16.206	20.446	20.293	20.107	19.583
Brilleskader	9	4	3	4	4	4	9
Pludselige løfteskader	962	311	139	65	31	11	6
I alt	30.523	37.003	36.439	42.809	44.066	41.883	40.349
Indeks	100	121	119	140	144	137	132

Efter et fald i 2006 har antallet af afsluttede revisioner været stigende i perioden 2007-2010. Det gælder for alle både erhvervssygdomme og ulykker.

Tabel I.5 Afsluttede revisioner af arbejdsskadesager

Sagsklasse/År for revision	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Ulykker	1.751	1.623	1.387	1.536	2.003	2.648	4.450
Erhvervssygdomme	554	468	448	480	639	1.357	1.698
Pludselige løfteskader	24	21	10	11	13	6	10
I alt	2.329	2.112	1.845	2.027	2.655	4.011	6.158
Indeks	100	91	79	87	114	172	264

Antallet af afsluttede genoptagelser i arbejdsskadesager i 2009 er det højeste i hele perioden. Det skyldes til dels, at der er afsluttet cirka 4.500 af sagerne fra højesteretsdommen fra 22. april 2009. De resterende sager, som blev genoptaget som følge af højesteretsdommen fra 22. april 2009, blev afsluttet i 2010. Der var i 2009 fokus på at få afsluttet flest mulige genoptagelser. Som det tidligere blev nævnt i kommentaren til tabel 1.3, skyldes det højere antal af genoptagelser i 2006 og 2007, at cirka 7.600 sager i 2006 blev genoptaget på grund af højesteretsdommen om revalidering. Af disse sager blev cirka 5.500 afsluttet i 2006 og resten i 2007.

Tabel I.6 Afsluttede genoptagelser af arbejdsskadesager

Sagsklasse/År for genoptagelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal sager						
Ulykker	7.191	6.376	8.308	6.025	5.435	10.759	10.611
Erhvervssygdomme	2.540	2.350	3.214	2.201	2.456	3.944	3.310
Brilleskader	0	1	3	1	1	1	0
Pludselige løfteskader	233	160	110	97	88	121	84
I alt	9.964	8.887	11.635	8.324	7.980	14.825	14.005
Indeks	100	89	117	84	80	149	141

I.3. Afgørelser

I de følgende tabeller beskrives godtgørelses- og erstatningsafgørelserne. De første tabeller viser oplysninger om afgørelser om positivt varigt mén. I sager, hvor der har været foretaget revision, eller hvor sagen har været genoptaget, fremgår den *samlede ménprocent* af tabellen.

Tabel I.7 viser antallet af afgørelser truffet med en positiv ménprocent samt den gennemsnitlige ménprocent fordelt på året for afgørelsen og sagsklasse. I hele den syvårige periode ligger den gennemsnitlige ménprocent på 10 eller 11 procent. Der er i 2009 og 2010 truffet mange afgørelser om erstatning for positivt mén, hvilket skyldes, der har været fokus på at få afviklet genoptagelser. Dette underbygges af, at der ikke ses samme stigning i tabellen med førstegangsafgørelser (tabel I.8). Det stigende antal afgørelser om positivt mén kan også hænge sammen med arbejdsskade-reformen. I takt med, at der anerkendes flere sager (både ulykker og erhvervssygdomme), vil antallet af sager med positivt mén ligeledes stige.

Tabel I.7 Afgørelser om positivt mén truffet i arbejdsskadesager opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for afgørelse		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Arbejdsulykker	Antal	6.015	7.507	6.121	8.549	8.111	11.337	11.934
	Gns. ménpct.	10	9	9	9	9	9	9
Erhvervssygdomme	Antal	2.113	2.278	2.126	3.416	3.224	4.005	4.260
	Gns. ménpct.	15	14	15	13	13	14	14
I alt	Antal	8.213	9.868	8.322	12.353	11.353	15.374	16.222
	Gns. ménpct.	10	11	10	10	10	10	10

Af tabel I.8 fremgår, at den gennemsnitlige ménprocent for førstegangsafgørelserne også ligger stabilt i perioden på 9 eller 10 procent. Forskellen mellem tabel I.7 og tabel I.8 skyldes andengangsafgørelserne (revisioner og genoptagelser). I 2010 blev der truffet afgørelser om positivt mén i 6.073 andengangsafgørelser³. En genoptagelse af ménet vil enten ende med en uændret méngrad eller en forhøjelse af méngraden, og derfor ligger den gennemsnitlige ménprocent for alle ménafgørelser (tabel I.7) over den gennemsnitlige ménprocent for førstegangsafgørelserne (tabel I.8).

³ Forskellen mellem antallet af afgørelser i tabel I.7 (16.222) og antallet af afgørelser i tabel I.8 (10.149)

Tabel I.8 Afgørelser om positivt mén truffet i nye arbejdsskadesager (førstegangsafgørelser) opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for afgørelse		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Arbejdsulykker	Antal	5.094	6.664	5.416	7.501	6.721	6.873	6.769
	Gns. ménpct.	9	8	8	8	8	8	8
Erhvervssygdomme	Antal	1.933	2.102	1.975	3.214	2.957	3.213	3.380
	Gns ménpct	13	13	13	11	12	12	12
I alt	Antal	7.109	8.846	7.465	10.753	9.690	10.093	10.149
	Gns ménpct	10	9	9	9	9	9	9

I tabel I.9 er afgørelser om positivt mén opgjort efter ménprocent. Ved revision og genoptagelser er det den samlede méngrad, som indgår. For eksempel hvis en tilskadekommen tilkendes 5 procent i 2005 og sagen genoptages og der tilkendes yderligere 3 procent i 2009, vil den tilskadekomne indgå med 5 procent i 2005 og 8 procent i 2009.

Afgørelser med en ménprocent på 5 udgør det største samlede antal afgørelser. I 2010 drejer det sig om cirka 40 procent af alle afgørelser. Dette er et fald i forhold til 2006, hvor knap 45 procent af de positive ménafgørelser var 5 procent. Det kan skyldes, at en større andel af de trufne ménafgørelser er revisioner eller genoptagelser. I 8 procent af afgørelserne ligger méngraden på 20 procent eller mere.

Tabel I.9 Afgørelser om positivt mén truffet i arbejdsskadesager fordelt på ménprocent

Ménprocent/År for afgørelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal afgørelser						
5	3.277	4.413	3.725	5.304	4.847	6.208	6.643
8	1.354	1.570	1.383	2.125	2.073	2.781	2.814
10	1.332	1.527	1.338	1.946	1.876	2.555	2.787
12	530	637	525	842	729	1.124	1.199
15	753	771	587	781	809	1.276	1.263
18	95	112	93	165	134	192	218
20	341	352	237	279	310	455	480
25	189	166	113	181	200	242	253
30	71	65	54	86	71	113	128
35	43	35	25	39	40	51	47
40	21	23	25	18	16	35	39
45	10	12	8	13	10	14	18
50	87	93	98	111	114	148	142
50<mengrad<100	31	21	24	29	36	61	41
100	67	63	73	76	74	100	110
120	6	1	1	2	4	4	9
Andre	6	7	13	10	10	15	31
I alt	8.213	9.868	8.322	12.007	11.353	15.374	16.222
Indeks	100	120	101	146	138	187	198
Gennemsnitlig ménprocent	10	11	10	10	10	10	10

De efterfølgende tabeller viser oplysninger om erhvervsevnetabsafgørelser. I sager med revision eller genoptagelse angives den *samlede erhvervsevnetabsprocent*. Hvis en sag afgøres med 25 procents erhvervsevnetab i 2006 og tages op til revision i 2008, hvorefter erhvervsevnetabet vurderes til 50 procent, så indgår de 25 procent i 2006 og de 50 procent i 2008.

Antallet af sager, hvori der blev truffet afgørelser om positivt erhvervsevnetab, varierer over årene. Antallet var meget højt i perioden 2005-2007, hvor der var fokus på at afvikle de ældste sager. Antallet af afgørelser har ligeledes været meget højt i 2009 og 2010, hvor der var fokus på at få afviklet sager og reduceret antallet af verserende sager. I 2006 og 2007 blev der henholdsvis truffet cirka 1000 og 400 afgørelser som følge af højesteretsdommen af 9. februar 2006 om revalidering. Erhvervsevnetabsprocenten har været lidt faldende over tid. I 2004 var den gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocent på 40, og i 2009 er den faldet til 37 (se tabel I.10). Faldet skyldes, at der er tilkendt flere erhvervsevnetabsretstatninger på 15 procent.

Der blev truffet flere afgørelser i både arbejdsulykkessager og erhvervssygdomssager i 2010 i forhold til året før. Dette skyldes det fokus, der har været på revisioner og genoptagelser. Tabellen over førstegangsafgørelser indeholder ikke en tilsvarende stigning.

Tabel I.10 Afgørelser om positivt erhvervsevnetab truffet i arbejdsskadesager fordelt på sagsklasse

Sagsklasse/År for afgørelse		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Arbejdsulykker	Antal	2.941	3.431	3.270	3.003	2.395	2.735	3.129
	Gns.	40	39	38	38	38	38	37
	erhvervsevnetabsprocent							
Erhvervssygdomme	Antal	842	1.055	769	981	932	978	1.193
	Gns.	39	39	39	38	39	37	37
	erhvervsevnetabsprocent							
I alt	Antal	3.833	4.535	4.298	4.109	3.352	3.725	4.331
	Gns.	40	39	39	38	39	37	37
	erhvervsevnetabsprocent							

Af tabel I.11 fremgår, at den gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocent for førstegangsaftagelser falder fra 39 procent til 32 procent i perioden. Det største fald ligger fra 2008 til 2010, her falder den fra 37 procent i 2008 til 32 procent i 2010. Faldet i den gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocent kan skyldes, at der tilkendes flere midlertidige erstatninger.

Antallet af førstegangsaftagelser om positivt erhvervsevnetab fluktuerer i hele perioden, men er på det laveste niveau i 2009, hvor der er truffet cirka 1.600 førstegangsaftagelser. Fra 2009 til 2010 stiger antallet af førstegangsaftagelser om positivt erhvervsevnetab til cirka 1.700. Faldet i antallet af positive erhvervsevnetabsafgørelser for førstegangsaftagelserne kan skyldes, at fokus på de ældste sager blandt anmeldelserne hovedsageligt var i 2007 og 2008. Der er flere erstatningsafgørelser blandt de ældre sager end blandt de yngre sager. Desuden har antallet af anmeldelser været faldende de seneste år.

Forskellen mellem tabel I.10 og tabel I.11 skyldes andengangsafgørelserne (revisioner og genoptagelser). Den tilskadekomne har mulighed for at få sagen genoptaget, hvis vedkommendes erhvervsmæssige situation forværres. Arbejdsskadestyrelsen træffer desuden midlertidige afgørelser, hvor sagen efterfølgende tages til revision og der træffes en ny afgørelse. Det er kun de positive erhvervsevnetabsafgørelser, som er medtaget i tabellerne – det vil sige, at afgørelser, hvor erstatningen for erhvervsevnetab nedsættes til 0, ikke er medtaget.

Tabel I.11 Afgørelser om positivt erhvervsevnetab truffet i nye arbejdsskadesager (førstegangsaftagelser) fordelt på sagsklasse

Sagsklasse/År for afgørelse		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Arbejdsulykker	Antal	1.290	1.743	1.295	1.619	1.213	1.017	1.085
	Gennemsnitlig	38	39	39	38	37	34	31
	erhvervsevnetabsprocent							
Erhvervssygdomme	Antal	491	723	555	799	650	583	628
	Gennemsnitlig	40	39	41	38	38	36	35
	erhvervsevnetabsprocent							
I alt	Antal	1.813	2.495	1.880	2.442	1.879	1.602	1.714
	Gennemsnitlig	39	39	39	38	37	34	32
	erhvervsevnetabsprocent							

I tabel I.12 er afgørelser om positivt erhvervsevnetab opgjort efter erhvervsevnetabsprocent. I perioden 2004-2010 er erhvervsevnetabet hyppigst fastsat til de tre samme erhvervsevnetabsprocenter: 25 procent, 35 procent og 50 procent. I 2010 tegner disse tre erhvervsevnetabsprocenter sig for cirka 43 procent af alle afgørelser om positivt erhvervsevnetab. I 2009 og 2010 er antallet af sager, hvori der tilkendes 15 procents erhvervsevnetab, steget.

I løbet af perioden har der været flere højesteretsdomme, som har påvirket afgørelserne om erhvervsevnetab. Det drejer sig blandt andet om højesteretsdommen UFR2002.703H om hensynet til personer i revalidering, som resulterede i ændringer i erhvervsevnetabsprocenterne. Før højesteretsdommen var det praksis at tilkende 25 procent i løbende ydelse, når den tilskadekomne var under revalidering. Denne dom betød, at der nu skulle tages stilling i de enkelte sager. Det betød, at antallet af afgørelser med 25 procent falder, og antallet af afgørelser ved de omkringliggende erhvervsevnetabsprocenter stiger. Dommen om erhvervsevnetab til personer i fleksjob (UfR 2004.867H) har medført en stigning i erhvervsevnetabsprocenten, idet den betød, at man ikke længere måtte medtage indtægten fra fleksjobbet, når man fastsatte erhvervsevnetabet. Det medførte, at en del sager blev genoptaget, og at der blev tilkendt en højere erhvervsevnetabsprocent i disse sager. For sager anmeldt efter 1. januar 2006 er loven ændret, så man igen inddrager indtægten fra fleksjobbet, når erhvervsevnetabsprocenten skal beregnes. I den forbindelse skal bemærkes, at tabel I.12 er opgjort ud fra år for afgørelse. Ændringen per 1. januar 2006 vil således først slå fuldt igennem efter et par år.

Tabel I.12 Afgørelser om positivt erhvervsevnetab truffet i arbejdsskadesager

Erhvervsevnetabsprocent/År for afgørelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal afgørelser						
15	409	502	372	452	381	605	686
20	323	391	298	298	269	278	347
25	593	600	605	646	618	666	842
30	329	371	365	288	189	168	221
35	481	557	923	742	561	642	631
40	238	413	370	308	170	160	194
45	154	267	114	79	76	72	115
50	457	504	577	610	442	404	400
55	38	62	24	9	7	16	54
60	88	118	57	48	49	24	67
65	405	403	316	344	339	396	448
70	81	113	76	61	34	42	38
75	92	125	98	136	132	170	204
80	54	54	48	34	34	29	30
85	46	33	22	25	31	25	33
90	9	3	4	3	2	2	5
95	1	1	0	1	0	0	0
100	35	18	25	25	18	26	16
I alt	3.833	4.535	4.294	4.109	3.352	3.725	4.331
Indeks	100	100	118	112	107	87	97
Gennemsnitligt erhvervsevnetab	40	39	39	38	39	37	37

Ændringen af loven om førtidspension har ligeledes haft betydning for erhvervsevnetabsprocenten, idet flere personer overgik til fleksjob. Desuden blev førtidspensionisterne ikke længere inddelt i 3 grupperinger, men fik nu alle samme pension. Det kan ses i tabellen ved, at antallet af erhvervsevnetabsprocenter på 65 er faldet, mens antallet af de omkringliggende erhvervsevnetabsprocenter er steget i årene frem til 2009.

I.4. Erstatninger

Méngodtgørelser

De samlede godtgørelser for varigt mén inkluderer revisions- og genoptagelsesafgørelser. For revision og genoptagelser er det kun udgifterne til den *yderligere godtgørelse*, der er medregnet. Beløbene angives for alle årene i 2010-niveau. De høje udgifter i 2007-2010 skyldes, at antallet af afgørelser og herunder også afgørelser med tilkendt méngodtgørelse var meget højt i alle disse år. Antallet af ménafgørelser (jf. tabel I.7) stiger for ulykker samtidig med, at méngodtgørelserne falder fra 2009 til 2010. Det skyldes, at en større andel af afgørelserne er revisions- og genoptagelsesafgørelser (findes som forskellen mellem tabel I.8 og I.7), og her er det kun den yderligere erstatning, som medregnes. Desuden blev méngodtgørelsen forhøjet med 37 procent for personer, som kom til skade efter 1. juli 2002. Denne stigning vil gradvis vise sig i tallene i takt med, at der afgøres flere skader, der er sket efter 1. juli 2002.

Tabel I.13 Méngodtgørelser fordelt på sagsklasse

Sagsklasse/År for tilkendelse af erstatning	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Mio. kroner (2010-niveau)							
Ulykker	340	440	372	522	489	518	497
Erhvervssygdomme	172	188	183	255	248	270	281
Pludselige løfteskader	4	4	4	3	1	0	0
I alt	515	632	559	779	739	788	777
Indeks	100	123	109	151	143	153	151

Erstatninger for tab af erhvervsevne

De samlede erstatninger for tab af erhvervsevne beregnes som summen af engangserstatninger og værdien af reserver hensat til løbende ydelser. Kapitaliseringer af løbende ydelser tæller med som et positivt engangsbeløb og en negativ reservehensættelse. Erstatningerne inkluderer revisions- og genoptagelsesafgørelser. For revision og genoptagelser er det kun udgifterne til den *yderligere erstatning*, der medregnes. Beløbene er for alle årene angivet i 2010-niveau. Af tabel I.14 fremgår, at summen af erhvervsevnetabserstatninger i 2008 - 2010 er væsentligt lavere i forhold til 2007. Faldet fra 2007 til 2008 skyldes, at der blev truffet væsentligt færre afgørelser om positivt erhvervsevnetab i 2008 i forhold til 2007, jævnfør tabel I.10 og I.12. Det gælder både ulykker og erhvervssygdomssager. Der blev i 2009 og 2010 truffet flere afgørelser om positivt erhvervsevnetab end i 2008. At udgiften kun er svagt stigende skyldes, at det er de små erstatninger, der er steget. Dette kan hænge samme med, at der er kommet flere midlertidige erstatninger.

Tabel I.14 Erhvervsevnetabserstatninger fordelt på sagsklasse

Sagsklasse/År for tilkendelse af erstatning	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Mio. kroner (2010-niveau)							
Ulykker	2.708	3.035	2.745	2.644	1.856	2.059	2.187
Erhvervssygdomme	640	911	657	871	693	680	777
Pludselige løfteskader	52	47	41	35	17	2	3
I alt	3.400	3.993	3.443	3.550	2.566	2.741	2.967
Indeks	100	117	101	104	75	81	87

II Ulykker

Tabel II.1 viser antallet af anmeldte ulykker i perioden samt antallet af ulykker set i forhold til antallet af beskæftigede. Antallet af anmeldte ulykker ligger på cirka 20.000 i hele perioden, men topper i 2008 med knap 21.600 sager. I 2009 og 2010 har antallet af anmeldelser været lidt faldende. I 2010 blev der anmeldt cirka 19.000 ulykker. Antallet af anmeldelser per 1.000 beskæftigede er stabilt. Der anmeldes mellem 7,0 og 7,8 ulykker per 1.000 beskæftigede.

I forbindelse med arbejdsskadereformen overgik de pludselige løfteskader til ulykkesbegrebet. Der blev i gennemsnit anmeldt cirka 1.700 pludselige løfteskader om året, som altså er ”tilført” ulykkerne fra og med 2004. De pludselige løfteskader var ofte rygskader.

Tabel II.1 Anmeldte arbejdsulykker

År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal anmeldte ulykker	20.508	20.349	21.532	20.395	21.565	19.886	19.157
Antal anmeldte ulykker per 1.000 beskæftigede	7,6	7,5	7,8	7,2	7,5	7,0	7,1

Ved modtagelsen af en anmeldelse oprettes en ulykkessag med oplysninger om skadens art, skadens placering på legemet samt skadens årsag på baggrund af anmeldelsens oplysninger. Den 1. februar 2003 indførtes muligheden for at anmelde arbejdsskader elektronisk via EASY. I tabellerne med de ovennævnte variabler kan der derfor forekomme databrud. Databruddet kan både skyldes, at anmeldemønstrene ændres på grund af indførelsen af EASY, og at nogle af de gamle koder til beskrivelse af ulykker ikke kan konverteres til de nye koder, som anvendes i EASY. Ud over de ovennævnte oplysninger registreres oplysninger vedrørende den tilskadekomne, såsom alder, køn, branche og bopæl. I de efterfølgende afsnit vil oplysningerne blive gennemgået hver for sig. Der ses på antallet af anmeldelser, antallet af anerkendelser samt anerkendelsesprocenten.

Man skal være opmærksom på, at tabellerne over antallet af anmeldelser og tabellerne over antallet af anerkendelser ikke er direkte sammenlignelige, idet tabellerne over anmeldelserne er fordelt på året for oprettelsen og tabellerne over anerkendelser er fordelt på året for afgørelsen. Der er ikke nødvendigvis sammenfald mellem de forskellige år, idet en sag, der anmeldes ét år, godt kan afgøres i et senere år.

Tabel II.2 Anerkendte arbejdsulykker

År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal anerkendte	9.135	13.020	14.326	16.657	17.161	16.745	16.212
Antal anerkendte per 1.000 beskæftigede	3,4	4,8	5,2	5,9	6,0	5,9	6,0
Anerkendelsesprocent	65,0	75,1	77,2	79,7	76,0	77,9	77,8

Anerkendelsesprocenten⁴ for ulykker har været meget svingende i perioden. En af årsagerne er arbejdsskadereformen, som gælder for alle ulykker sket efter 1. januar 2004. Med arbejdsskadereformen indførte man et nyt og mere enkelt ulykkesbegreb, som skulle medføre, at en større del af

⁴ Anerkendelsesprocenten beregnes som antallet af anerkendelser delt med antallet af anerkendelse + antallet af afvisninger.

ulykkerne blev anerkendt. At anerkendelsesprocenten for ulykkerne i første omgang faldt, skyldes den samtidige indførelse af den samlede afgørelse, som medførte, at anerkendelsen kommer senere end før arbejdsskadereformen. Herefter stiger anerkendelsesprocenten gradvist. Den gradvise stigning skyldes, at man i årene, lige efter reformen trådte i kraft, vil have en blanding af ”reformsager” og ”ikke-reformsager”. I takt med, at andelen af ”reformsager” stiger, stiger anerkendelsesprocenten.

At tabellerne med anerkendte ulykker er fordelt på året for anerkendelse betyder, at arbejdsgange, produktivitet samt fokusområder i Arbejdsskadestyrelsens arbejdstilrettelæggelse ligeledes vil have betydning for antallet af anerkendelser. For eksempel i forbindelse med arbejdsskadereformen, hvor man overgår til en samlet afgørelse i stedet for selvstændige afgørelser om anerkendelse, méngrader og erstatning for erhvervsevnetab. Denne ændring betyder, at anerkendelsen kommer senere i forløbet end i ”ikke-reformsager”, og det er grunden til, at antallet af anerkendelser er lavt i 2004.

I 2007 var der fokus på at få afviklet de ældste sager. Da det tager længere tid at anerkende en sag end at afvise en sag, idet der i de anerkendte sager skal tages stilling til erstatning, vil der blandt de ældste sager være en større andel af anerkendelser. Dette kan forklare en del af stigningen i antallet af anerkendelser i 2007. I 2008 var der særligt fokus på visitation af nye sager, og da sager til afvisning er hurtige at afvikle, vil dette påvirke anerkendelsesprocenten i negativ retning, hvilket kan forklare faldet i 2008. Visitationen medførte, at der blev afgjort flere sager. I 2009 og 2010 var der ligeledes fokus på at få visiteret sagerne, og der blev ligeledes afgjort flere sager, end der er kommet ind.

II.1. Arbejdsulykke fordelt på skadeart

Af tabel II.3 fremgår, at cirka halvdelen af skaderne i perioden 2004-2008 er *forstrækninger*. I 2010 er antallet af anmeldte ulykker med skadearten *forstrækning* faldet med cirka 1.700 i forhold til 2008. *Forstrækningerne* udgør i 2010 lidt under halvdelen af ulykkerne. *Knoglebrud* udgør cirka 13 procent af skaderne gennem hele perioden, mens andelen af skader med skadearten *sår, snit med mere* udgør en faldende andel. I 2004 udgjorde disse skader cirka 9 procent af de anmeldte ulykker, og i 2010 er andelen faldet til cirka 7 procent. *Dødsulykker* udgør under ½ procent i alle årene. Det skal bemærkes, at antallet af uoplyste er steget gennem perioden og i 2010 udgør cirka 13 procent. Antallet af uoplyste beror på manglende registreringer på anmeldelserne.

Tabel II.3 Anmeldte arbejdsulykker fordelt på skadeart

Skadeart/År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Sår, snit med mere	1.907	1.876	1.873	1.876	1.683	1.378	1.243
Bløddelsskader	1.020	1.007	1.016	891	1.032	956	809
Knoglebrud	2.579	2.559	2.883	2.524	2.783	2.559	2.531
Forstrækning m.m.	11.130	10.640	10.956	10.144	10.959	9.703	9.248
Amputation	228	206	238	229	191	166	148
Andet	2.550	2.362	2.127	1.973	2.064	1.820	1.758
Skader pga. chok	516	814	867	839	1.004	853	836
Død	63	76	88	85	75	72	67
Uoplyst	515	809	1.484	1.834	1.774	2.379	2.516
I alt	20.508	20.349	21.532	20.395	21.565	19.886	19.158
Indeks	100	99	105	99	105	97	93

Tabel II.4 viser antallet af anerkendte ulykker i perioden. Antallet af anerkendelser var lavt i 2004, hvilket skyldes administrative forhold i forbindelse med arbejdsskadereformen, jævnfør forklaringen i indledningen til kapitlet. Efter 2004 stiger antallet af anerkendelser, hvilket dels skyldes det forenkede ulykkesbegreb, som blev indført med reformen, og de administrative forhold (jævnfør forklaring i indledningen til afsnittet). Antallet af anerkendelser stiger frem til 2008, og herefter falder det lidt igen. Der er sket en stigning i antallet af anerkendte ulykker med skadearten død. Stigningen skyldes, at der er sket en praksisændring på området. Et dødsfald kan kun anerkendes, hvis der er erstatningsberettigede efterladte. Praksisændringen medførte, at særligt nærtstående pårørende kunne tilkendes en særlig godtgørelse.

Tabel II.4 Anerkendte arbejdsulykker fordelt på skadeart

Skadeart/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Sår, snit med mere	1.076	1.482	1.493	1.717	1.671	1.364	1.192
Bløddelsskader	428	770	776	813	801	860	760
Knoglebrud	1.245	2.015	2.163	2.653	2.677	2.541	2.525
Forstrækning m.m.	4.734	6.417	7.042	8.071	8.217	8.095	7.743
Amputation	144	205	187	223	231	158	159
Andet	1.222	1.385	1.463	1.609	1.720	1.609	1.517
Skader pga. chok	99	399	476	502	614	617	547
Død	24	38	35	35	34	31	42
Uoplyst	163	309	691	1.034	1.196	1.470	1.727
I alt	9.135	13.020	14.326	16.657	17.161	16.745	16.212
Indeks	100	143	157	182	188	183	177

Anerkendelsesprocenten for de forskellige skadearter varierer mellem 65,4 og 93,0 procent for ulykker anerkendt i 2010. Den er lavest for *skader på grund af chok*, som udgør en meget lille gruppe, og den er højest for *amputationer*. Hvis man ser på udviklingen af anerkendelsesprocenten i

2010 i forhold til 2004, er der for *forstrækninger med mere* sket en stigning fra 59 procent i 2004 til over 75 procent i 2010.

Tabel II.5 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker fordelt på skadeart

Skadeart/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Pct.						
Sår, snit med mere	81,3	89,3	89,6	91,6	88,1	89,7	88,8
Bløddelsskader	79,7	87,6	85,7	86,8	81,5	87,2	83,2
Knoglebrud	83,9	90,2	90,8	92,6	91,1	92,0	91,2
Forstrækning m.m.	58,6	69,7	72,9	75,5	71,6	74,6	75,0
Amputation	93,5	94,5	91,2	94,1	94,7	94,6	93,0
Andet	62,9	69,0	76,5	80,2	78,8	79,4	80,8
Skader pga. chok	49,5	63,7	64,3	65,5	62,7	66,8	65,4
Død ⁵	60,0	59,4	67,3	70,0	64,2	59,6	67,7
I alt (inkl. uoplyst)	65,0	75,1	77,2	79,7	76,0	77,9	77,8

II.2 Arbejdsulykker fordelt på skadens placering på legemet

Tabel II.6 viser antallet af anmeldte ulykker fordelt på skadens placering på legemet. 50 procent af skaderne er relateret til *ekstremiteterne*⁶. Andelen af *rygulykkerne* er lidt faldende over tid; i 2004 udgør de cirka 24 procent af de anmeldte ulykker, og i 2010 udgør de 21 procent af anmeldelserne.

Registreringen af de psykiske ulykker blev ændret med indførelse af EASY i 2003. Før EASY blev de registreret med placering *hoved*, og efter EASY er placeringen flyttet til *hele legemet*. Ulykker vedrørende *hoved* udgør cirka 9 procent af ulykkerne i 2010, og i 2004 udgjorde de cirka 12 procent.

Tabel II.6 Anmeldte arbejdsulykker fordelt på skadens placering på legemet

Skadens placering/År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal sager						
Hoved	2.393	2.037	2.015	1.927	1.853	1.748	1.696
Hals med mere	655	496	639	591	658	618	569
Ryg	4.970	4.634	4.819	4.410	4.806	4.347	4.022
Brystkasse	489	512	603	593	582	529	483
Arme, hænder og fingre	6.215	6.181	6.677	6.438	6.764	6.088	5.703
Ben, fødder og tæer	4.108	4.132	4.495	4.254	4.512	4.376	4.260
Hele legemet	390	485	694	798	916	739	822
Flere skader	609	1.040	1.022	852	955	879	1.040
Uoplyst	679	832	568	532	519	562	571
I alt	20.508	20.349	21.532	20.395	21.565	19.886	19.157
Indeks	100	99	105	99	105	97	93

⁵ En sag, hvor en tilskadekommen dør, anerkendes kun, hvis der er erstatningsberettigede efterladte.

⁶ Skader på ekstremiteterne defineres som skader på arme, hænder og fingre samt skader på ben., fødder og tæer.

Når man ser på udviklingen i antallet af anerkendelser for de enkelte placeringer, skal man igen være opmærksom på, at anerkendelsen kommer senere i ”reformsagerne” end i de andre sager, som en følge af den fælles afgørelse. Man skal ligeledes være opmærksom på, at databruddet som følge af EASY har medført forskydninger mellem de enkelte placeringer. Forskydningerne vil optræde senere i tabellen over anerkendelser end i tabellen over anmeldelser.

For anerkendelserne udgør skader på *ekstremiteterne* cirka 55 procent; de udgjorde kun 52 procent af anmeldelserne. Rygskaderne udgør knap 19 procent af de anerkendte ulykker. Med hensyn til skadens placering på legemet er der forskel på anerkendelsesprocenten. Skader på *arme, hænder og fingre* blev anerkendt i 83 procent af de sager, som blev afgjort i 2010, mens skader på *hele legemet* kun blev anerkendt i cirka 65 procent af sagerne.

Tabel II.7 Anerkendte arbejdsulykker fordelt på skadens placering på legemet

Skadens placering/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Hoved	1.155	1.258	1.379	1.555	1.515	1.496	1.372
Hals med mere	397	307	367	448	492	485	465
Ryg	1.841	2.699	3.076	3.224	3.234	3.269	3.141
Brystkasse	236	310	406	470	486	474	412
Arme, hænder og fingre	3.057	4.468	4.650	5.712	5.916	5.485	5.306
Ben, fødder og tæer	1.859	2.796	3.071	3.687	3.769	3.860	3.819
Hele legemet	128	250	325	423	530	509	526
Flere skader	246	534	714	825	888	820	837
Uoplyst placering	216	398	338	313	331	347	334
I alt	9.135	13.020	14.326	16.657	17.161	16.745	16.212
Indeks	100	143	157	182	188	183	177

Tabel II.8 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker fordelt på skadens placering på legemet

Skadens placering/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pct.							
Hoved	65,2	72,9	76,4	81,1	77,8	78,3	76,4
Hals med mere	72,8	68,8	71,1	75,0	71,4	73,7	72,9
Ryg	51,5	66,8	69,6	70,1	65,6	68,0	69,0
Brystkasse	68,6	79,7	79,1	79,4	76,5	81,9	79,1
Arme, hænder og fingre	73,2	81,3	83,0	85,2	82,5	83,8	83,3
Ben, fødder og tæer	67,5	79,1	80,7	83,4	79,8	82,0	83,1
Hele legemet	60,1	65,1	62,7	62,4	59,8	64,8	64,9
Flere skader	82,3	82,3	82,4	86,9	84,2	86,0	82,0
Uoplyst placering	57,0	58,2	66,7	69,4	62,5	62,2	63,1
I alt	65,0	75,1	77,2	79,7	76,0	77,9	77,8

II.3 Arbejdsulykker fordelt på årsag

Af tabel II.10 ses, at cirka 27 procent af de anmeldte arbejdsulykker i 2010 er forårsaget af *overbelastning*, mens knap 29 procent skyldes *fald/styrt*. Antallet af skader, som skyldes *overbelastning*, er faldet fra 2008 til 2010 med cirka 1.700 sager. Der er kommet flere uoplyste, hvilket kan skyldes overgangen til EASY.

Tabel II.10 Anmeldte arbejdsulykker fordelt på årsag

Årsag/År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal sager						
Fald/styrt	4.538	4.607	5.348	4.863	5.119	4.821	5.457
Faldende genstande/stødt på genstande	2.223	2.248	2.459	2.556	2.484	2.132	1.962
Psykisk chok, vold m.m.	1.235	1.159	1.207	1.064	1.185	1.016	924
Skåret eller klemt	2.288	2.072	2.298	2.227	2.150	1.862	1.620
Overbelastning m.m.	6.827	6.773	6.603	6.254	6.849	5.713	5.125
Ulykker i øvrigt	2.252	2.172	2.237	1.913	2.240	2.745	2.653
Uoplyst	1.145	1.318	1.380	1.518	1.538	1.597	1.416
I alt	20.508	20.349	21.532	20.395	21.565	19.886	19.157
Indeks	100	99	105	99	105	97	93

Ved tabel II.11 skal man igen være opmærksom på effekterne af den samlede afgørelse i ”reformsagerne”. *Overbelastningernes* andel af de anerkendte ulykker svinger i perioden mellem 25 procent og 30 procent. Andelen af anerkendte ulykker med årsagen fald/styrt har været stigende i perioden. I 2004 udgjorde de 26 procent af de anerkendte ulykker, og i 2010 udgjorde de 31 procent.

Anerkendelsesprocenten varierer for de enkelte årsager. *Overbelastning* har den laveste anerkendelsesprocent. Der blev anerkendt knap 68 procent af de *overbelastningsskader*, som blev afgjort i 2010, mens der blev anerkendt knap 90 procent af ulykkerne, hvor årsagen var *skåret eller klemt*.

Anerkendelsesprocenten for *overbelastningsulykker* har været stigende over årene. I 2004 blev der kun anerkendt 48 procent af de *overbelastningsulykker*, der blev afgjort, mens anerkendelsesprocenten har ligget over 64 procent siden 2005.

Tabel II.11 Anerkendte arbejdsulykker fordelt på årsag

Årsag/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal sager						
Fald/styrt	2.387	3.210	3.830	4.707	4.688	4.621	5.019
Faldende genstande/stødt på genstande	1.064	1.655	1.792	2.246	2.331	2.128	1.886
Psykisk chok, vold m.m.	552	677	754	783	892	855	730
Skåret eller klemt	1.271	1.773	1.773	2.107	2.168	1.829	1.624
Overbelastning m.m.	2.317	3.885	4.163	4.453	4.661	4.513	4.049
Ulykker i øvrigt	1.249	1.243	1.401	1.610	1.571	1.881	2.027
Uoplyst	295	577	613	751	850	918	877
I alt	9.135	13.020	14.326	16.657	17.161	16.745	16.212
Indeks	100	143	157	182	188	183	177

Tabel II.12 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker fordelt på årsag

Årsag/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Pct.						
Fald/styrt	78,9	87,0	88,1	89,6	87,0	89,0	89,2
Faldende genstande/stødt på genstande	79,7	87,9	88,1	88,4	87,3	88,3	86,7
Psykisk chok, vold m.m.	60,7	69,2	71,6	76,2	72,8	76,1	73,6
Skåret eller klemt	84,4	90,6	90,7	92,6	91,2	91,5	90,1
Overbelastning m.m.	48,4	65,4	68,2	69,5	64,6	69,5	68,1
Ulykker i øvrigt	65,3	68,8	72,6	77,6	73,5	69,4	71,9
Uoplyst	51,8	52,9	54,2	56,5	54,6	58,0	60,0
I alt	65,0	75,1	77,2	79,7	76,0	77,9	77,8

Hvis man ser på de 3 foregående afsnit, fremgår det, at reformen har haft den største effekt på arbejdsulykker med skadearten *forstrækninger*, arbejdsulykker vedrørende *ryggen* samt ulykker, hvor *overbelastning* er angivet som årsag. Det var de områder, hvor anerkendelsesprocenten var lavest før arbejdsskadereformen.

II.4 Arbejdsulykker fordelt på hovedbrancher

I tabel II.13 opgøres anmeldte arbejdsulykker på hovedbranche. Der er per 1. januar 2008 sket mindre ændringer i grupperingen. Den væsentligste ændring af betydning for denne statistik er, at den tidligere branche *fiskeri* nu indgår i branchen *landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri*.

Antallet af anmeldelser har været stigende for hovedbrancherne *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger*, *undervisning* og *fast ejendom, udlejning og forretningsservice mv.* Dette selvom antallet af anmeldelser har været faldende for ulykker generelt. Disse brancher tegnede sig i 2009 for henholdsvis 21 procent, 8 procent og 7 procent af anmeldelserne.

For *fremstillingsvirksomhed* er antallet af anmeldelser faldet med 24 procent fra 2008 til 2009. Faldet fortsætter fra 2009 til 2010. *Fremstillingsvirksomheder* tegner sig i 2010 for 12 procent af anmeldelserne.

Hovedbranchen *offentlig administration, forsvar og socialsikring* har en faldende andel i løbet af perioden. I 2004 udgjorde de knap 13 procent af ulykkerne og i 2010 godt 11 procent. Derimod har *undervisning og sundheds- og velfærdsinstitutioner* haft en stigende tilgang i antal anmeldelser. Det kan ikke udelukkes, at forskydningen mellem de offentlige brancher skyldes en ændring i registreringerne.

Tabel II.13 Anmeldte arbejdsulykker fordelt på hovedbranche

Hovedbranche/År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal sager						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	471	462	472	462	431	415	381
Råstofudvinding	42	37	37	35	33	35	33
Fremstillingsvirksomhed	3.399	3.316	3.485	3.334	3.535	2.707	2.282
El-, gas-, varme- og vandforsyning	277	330	358	332	251	219	232
Bygge- og anlægsvirksomhed	2.039	2.077	2.266	2.281	2.324	2.041	1.783
Engroshandel og detailhandel	1.674	1.790	1.893	1.864	2.014	1.815	1.688
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	336	339	397	352	424	402	310
Transportvirksomhed mv.	1.826	1.852	1.967	1.762	1.916	1.760	1.702
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	187	179	221	228	253	243	211
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	1.016	1.113	1.205	1.129	1.319	1.418	1.402
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	2.746	2.334	2.281	2.091	2.046	1.920	2.121
Undervisning	1.072	1.212	1.371	1.314	1.464	1.522	1.607
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	3.550	3.764	3.952	3.786	4.000	4.123	4.119
Kultur, forlystelser, sport mm.	575	587	676	571	661	773	719
Private husholdninger med ansat medhjælp	9	12	10	10	8	5	9
Ekstraterritoriale organisationer og organer	1	2	2	0	0	1	2
Uoplyst	1.288	943	939	844	886	487	556
I alt	20.508	20.349	21.532	20.395	21.565	19.886	19.157
Indeks	100	99	105	99	105	97	93

Fordelingen blandt anerkendelserne følger næsten samme fordeling som anmeldelserne. *Fremstillingsvirksomheder* udgør cirka 12 procent af anmeldelserne og 13,4 procent af anerkendelserne. *Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* udgør 21 procent af anmeldelserne og 20 procent af anerkendelserne.

Tabel II.14 Anerkendte arbejdsulykker fordelt på hovedbranche

Hovedbranche/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal sager						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	189	286	297	432	384	328	355
Råstofudvinding	19	28	21	34	28	29	28
Fremstillingsvirksomhed	1.460	2.264	2.243	3.070	2.919	2.656	2.178
El-, gas-, varme- og vandforsyning	111	210	252	289	292	185	196
Bygge- og anlægsvirksomhed	941	1.380	1.579	2.002	1.910	1.770	1.699
Engroshandel og detailhandel	737	1.091	1.319	1.478	1.553	1.519	1.442
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	137	219	237	272	305	333	265
Transportvirksomhed mv.	843	1.159	1.428	1.477	1.541	1.619	1.441
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	109	94	144	172	165	188	182
Fast ejendom, udlejning, forretningservice mv.	396	666	770	903	932	1.118	1.173
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	1.278	1.651	1.614	1.551	1.644	1.546	1.664
Undervisning	494	818	912	1.028	1.122	1.214	1.292
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	1.639	2.290	2.606	2.890	3.260	3.280	3.383
Kultur, forlystelser, sport mm.	205	371	431	484	476	544	608
Private husholdninger med ansat medhjælp	3	7	9	7	6	6	6
Ekstraterritoriale organisationer og organer	1	0	1	0	0	0	2
Uoplyst	573	486	463	568	624	410	298
I alt	9.135	13.020	14.326	16.657	17.161	16.745	16.212
Indeks	100	143	157	182	188	183	177

Ud af de ulykkessager, der blev afgjort i 2010, blev der anerkendt 77,8 procent.

Anerkendelsesprocenten varierer fra 75,9 procent til 82 procent mellem brancherne.

Anerkendelsesprocenten har været stigende for alle brancher på nær *råstofudvinding*, men det er en meget lille branche. I de sidste 4 år er der anmeldt under 50 ulykker om året.

For hovedbranchen *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* er anerkendelsesprocenten steget fra 67 procent i 2004 til 77,1 procent i 2009. For *fremstillingsvirksomheder* er anerkendelsesprocenten steget fra 64,8 i 2004 til 79,6 procent i 2010.

Tabel II.15 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker fordelt på hovedbranche

Hovedbranche/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Pct.						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	65,4	77,3	78,4	81,2	77,6	79,2	80,9
Råstofudvinding	76,0	84,8	72,4	91,9	73,7	72,5	77,8
Fremstillingsvirksomhed	64,8	77,6	79,2	83,6	79,3	81,5	79,6
El-, gas-, varme- og vandforsyning	67,7	75,5	83,4	85,3	82,0	83,7	82,0
Bygge- og anlægsvirksomhed	68,3	80,3	82,5	83,8	77,5	79,9	81,1
Engroshandel og detailhandel	62,7	74,8	77,6	79,6	75,3	76,7	76,3
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	62,8	72,5	72,0	75,6	73,5	73,3	75,9
Transportvirksomhed mv.	65,1	76,2	80,8	81,7	77,6	80,2	79,9
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	60,6	71,2	77,8	74,5	72,1	72,9	76,5
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	59,7	74,7	75,9	78,0	72,8	75,9	77,5
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	66,1	74,0	76,1	75,6	73,0	76,6	77,1
Undervisning	72,8	76,7	78,6	79,3	75,7	78,8	78,3
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	66,8	74,1	75,0	77,6	76,8	76,6	77,1
Kultur, forlystelser, sport mm.	54,7	75,6	73,4	77,9	74,0	75,2	77,2
I alt	65,0	75,1	77,2	79,7	76,0	77,9	77,8

Offentlig administration, forsvar og socialsikring samt *bygge- og anlægsvirksomhed* er de to branchegrupper, som har den højeste andel anerkendte arbejdsulykker per 1.000 beskæftigede, hvilket fremgår af tabel II.16. *Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed* er den branchegruppe, som har den laveste andel anerkendte arbejdsulykker per 1.000 beskæftigede.

Tabel II.16 Andel anerkendte arbejdsulykker per 1.000 beskæftigede, fordelt på hovedbranche⁷

Hovedbranche/År for anerkendelse	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal per 1.000 beskæftigede				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	3,6	5,5	5,0	4,4	4,8
Råstofudvinding	5,4	8,0	6,2	6,4	6,2
Fremstillingsvirksomhed	6,1	8,3	7,8	7,4	7,1
El-, gas-, varme- og vandforsyning	8,0	9,6	9,6	6,6	8,3
Bygge- og anlægsvirksomhed	8,8	10,5	9,9	9,8	10,9
Engroshandel og detailhandel	3,1	3,4	3,5	3,4	3,5
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	2,8	3,0	3,3	3,9	3,3
Transportvirksomhed mv.	5,8	5,9	6,1	6,7	6,3
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	1,8	2,1	1,9	2,2	2,2
Fast ejendom, udlejning, forretningservice mv.	2,6	2,9	2,8	3,6	3,8
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	11,2	10,6	11,6	10,5	11,3
Undervisning	4,4	4,9	5,4	5,8	6,0
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	5,3	5,9	6,6	6,4	6,6
Kultur, forlystelser, sport mm.	3,7	4,1	4,0	4,6	5,2
I alt	5,2	5,9	6,0	5,9	6,0

II.5 Arbejdsulykker fordelt på køn

I tabellerne II.17-II.20 ses opgørelsen på køn for antallet af anmeldte og anerkendte ulykker. Som det ses i tabel II.17, anmeldes der langt flere arbejdsulykker for *mænd* end for *kvinder*. *Kvindernes* andel af de ulykker, som blev anmeldt i 2010, er knap 44 procent.

Der er forskel på, hvilke typer ulykker der anmeldes for henholdsvis *mænd* og *kvinder*. For *kvinderne* udgør *forstuvning, forvridning, forstrækning* en større andel af ulykkerne end hos *mændene*. For *mændene* udgør *knoglebrud* en større andel af ulykkerne end for *kvinderne*. Der er

⁷ Danmarks Statistik ændrede datagrundlaget for beskæftigelsestallene i 2009. Det betyder, at der er et databrud i statistikken, og at beskæftigelsen er lavere, end hvis det hidtidige datagrundlag var anvendt. Samtidig er branchegrupperingen ændret. Det er desuden kun muligt at lave branchegrupperingerne tilbage til 2006. Beskæftigelsestallene er hentet fra www.statistikbanken.dk, Danmarks Statistik.

ligeledes forskel på, hvilke brancher anmeldelserne kommer fra. For *kvinderne* kommer en større andel af ulykkerne fra *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger*, mens *mændene* har en større andel af ulykkerne fra *fremstillingsvirksomhed og bygge- og anlægsvirksomhed*.

For en mere detaljeret beskrivelse af forskellen i arbejdsskader for mænd og kvinder se arbejdsrapiret om køn.

Tabel II.17 Anmeldte arbejdsulykker fordelt på køn

Køn/År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Kvinder	8.457	8.384	9.042	8.614	9.178	8.720	8.408
Mænd	12.051	11.965	12.490	11.781	12.387	11.166	10.749
I alt	20.508	20.349	21.532	20.395	21.565	19.886	19.157
Indeks	100	99	105	99	105	97	93
Andel kvinder	41	41	42	42	43	44	44

Tabel II.18 viser, at der er flere anerkendte arbejdsulykker blandt *mænd* end blandt *kvinder*. *Kvindernes* andel af de ulykker, som blev anerkendt i 2009, er knap 43 procent. Forskellen, der var blandt de anmeldte ulykker, genfindes blandt de anerkendte ulykker. Forskellen i anmeldelserne har ligeledes medført, at der er forskel i anerkendelsesprocenterne for *mænd* og *kvinder*.

Tabel II.18 Anerkendte arbejdsulykker fordelt på køn

Køn/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Kvinder	3.742	5.334	5.858	6.557	7.120	7.109	6.848
Mænd	5.393	7.686	8.468	10.100	10.041	9.636	9.364
I alt	9.135	13.020	14.326	16.657	17.161	16.745	16.212
Indeks	100	143	157	182	188	183	177
Andel kvinder	41	41	41	39	42	43	42

Som det fremgår af tabel II.19, er anerkendelsesprocenten blandt *mænd* lidt højere end for *kvinder* igennem alle årene. Anerkendelsesprocenten er som følge af arbejdsskadereformen steget for både *mænd* og *kvinder*.

Tabel II.19 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker fordelt på køn

Køn/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pct.							
Kvinder	64,3	73,0	74,9	76,8	73,9	76,0	76,2
Mænd	65,5	76,5	78,9	81,7	77,6	79,3	79,1
I alt	65,0	75,1	77,2	79,7	76,0	77,9	77,8

Af tabel II.20 fremgår de to køns anerkendelser per 1.000 beskæftigede. Der blev i 2009 anerkendt 5,9 ulykker per 1.000 beskæftigede. Fordelingen er dog ikke ens for *mænd* og *kvinder*. *Kvinderne*

fik anerkendt 5,3 ulykker per 1.000 beskæftigede, mens *mændene* fik anerkendte 6,5 ulykker per 1.000 beskæftigede.

Tabel II.20 Andel anerkendte arbejdsskadesager per 1.000 beskæftigede og køn ("incidensen")

Køn/År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal per 1.000 beskæftigede						
Kvinder	2,9	4,2	4,5	4,9	5,3	5,3	5,3
Mænd	3,8	5,3	5,8	6,7	6,6	6,5	6,7
I alt	3,4	4,8	5,2	5,9	6,0	5,9	6,0

II.6 Arbejdsulykker fordelt på alder

Det fremgår af tabel II.21, at det er aldersgrupperne *40-44-årige* og *45-49-årige*, som har den største andel af ulykkerne. I 2010 udgør de hver især cirka 14 procent af ulykkerne. Denne tendens gælder hele perioden. Der har været en markant stigning i antallet af anmeldelser i aldersgruppen *60-64 år* frem til 2009 og en svag stigning i antallet af anmeldelser i aldersgruppen under 20 i frem til 2008. Begge grupper udgør dog kun henholdsvis knap 5 og godt 3 procent af arbejdsulykker anmeldt i 2010. 75 procent af alle anmeldelser kommer fra aldersgrupperne mellem *30 og 59 år*. Denne andel ligger meget stabilt i hele perioden. Antallet af anmeldelser er faldet for alle aldersgrupper fra 2008 til 2009.

Der er forskel på, hvilke typer ulykker der anmeldes for de forskellige aldersgrupper. Hvis man ser på skadearten, udgør *knoglebrud* en større andel af ulykkerne for de ældste aldersgrupper. For de yngste aldersgrupper udgør *sårskader* en større andel af anmeldelserne end for de andre aldersgrupper, og for de midterste aldersgrupper udgør *forstuvning, forvridning, forstrækning* en større andel af ulykkerne.

Der er ligeledes små forskydninger mellem hvilke brancher, de anmeldte ulykker kommer fra. De midterste aldersgrupper har en større andel fra *fremstillingsvirksomhed* samt *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger*. For en mere detaljeret gennemgang af forskellene mellem de forskellige aldersgrupper se arbejdsrapporten om alder.

Tabel II.21 Anmeldte arbejdsulykker fordelt på alder på skadetidspunkt

Alder/År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Under 20 år	599	664	687	708	715	653	550
20-24 år	1.651	1.464	1.551	1.555	1.632	1.562	1.351
25-29 år	1.962	1.940	2.008	1.784	1.903	1.683	1.554
30-34 år	2.395	2.289	2.393	2.297	2.237	2.127	1.917
35-39 år	2.768	2.791	2.743	2.480	2.734	2.351	2.298
40-44 år	2.820	2.838	3.074	2.970	3.096	2.809	2.657
45-49 år	2.691	2.619	2.825	2.672	2.896	2.800	2.775
50-54 år	2.557	2.493	2.715	2.575	2.731	2.458	2.559
55-59 år	2.199	2.278	2.432	2.318	2.398	2.189	2.240
60-64 år	701	787	888	849	1.008	1.030	990
65 år og derover	165	186	216	187	215	224	266
I alt	20.508	20.349	21.532	20.395	21.565	19.886	19.157
Indeks	100	99	105	99	105	97	93

I tabel II.22 ses, at aldersfordelingen af de anerkendte arbejdsulykker følger det samme mønster som aldersfordelingen af anmeldelserne. 75 procent af de anerkendte arbejdsulykker er i aldersgrupperne mellem 30 og 59 år. Der har været et stigende antal anerkendelser i alle aldersgrupper i perioden 2004-2008, hvor den mest markante stigning kan observeres i aldersgrupperne 40-44 og 60 år og derover.

Tabel II.22 Anerkendte arbejdsulykker fordelt på alder på skadetidspunkt

Alder/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Under 20 år	293	411	476	591	551	577	494
20-24 år	743	962	1.099	1.172	1.271	1.232	1.152
25-29 år	865	1.264	1.325	1.447	1.536	1.364	1.278
30-34 år	995	1.486	1.609	1.792	1.757	1.754	1.606
35-39 år	1.239	1.752	1.868	2.087	2.096	2.043	1.915
40-44 år	1.169	1.809	1.986	2.395	2.504	2.358	2.291
45-49 år	1.238	1.662	1.792	2.252	2.230	2.283	2.309
50-54 år	1.187	1.615	1.775	2.117	2.277	2.158	2.128
55-59 år	1.016	1.474	1.682	1.928	2.009	1.913	1.962
60-64 år	316	501	589	716	766	870	894
65 år og derover	74	84	125	160	164	193	183
I alt	9.135	13.020	14.326	16.657	17.161	16.745	16.212
Indeks	100	143	157	182	188	183	177

Af tabel II.23 fremgår, at anerkendelsesprocenterne i 2010 varierer mellem 75,8 og 81,9 procent. Størst er den for aldersgruppen mellem 60 og 64 år og mindst for aldersgrupperne mellem 30 og 34 år.

Tabel II.23 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker fordelt på alder på skadetidspunktet

Alder/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal sager						
Under 20 år	66,1	77,8	77,5	83,2	76,1	80,7	77,8
20-24 år	61,6	73,0	79,2	77,2	74,4	75,0	76,5
25-29 år	61,0	76,0	75,1	78,0	76,2	75,1	76,0
30-34 år	59,9	74,0	76,4	78,2	72,0	75,2	75,8
35-39 år	63,1	72,9	76,1	77,8	73,8	77,2	76,9
40-44 år	63,3	73,3	76,1	78,9	76,9	76,6	77,2
45-49 år	68,2	74,3	75,3	80,2	75,2	77,7	77,0
50-54 år	69,6	76,3	78,4	81,0	78,5	80,0	78,8
55-59 år	71,0	79,1	80,4	81,9	78,8	82,1	81,4
60-64 år	69,8	81,1	82,5	84,8	80,8	80,9	81,9
65 år og derover	67,3	68,3	74,4	80,0	76,3	82,1	80,3
I alt	65,0	75,1	77,2	79,7	76,0	77,9	77,8

I tabel II.24 vises, hvor mange anerkendelser der er per 1000 beskæftigede i de enkelte aldersgrupper. Incidensen af arbejdsulykker stiger med alderen til og med *aldersgruppen på 50-54 år*, hvorefter den falder igen.

Tabel II.24 Andel anerkendte arbejdsulykker per 1.000 beskæftigede og alder på skadetidspunktet ("incidensen")

Alder/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal sager per 1.000 beskæftigede						
Under 20 år	1,7	2,5	2,7	3,2	2,8	2,6	2,7
20-24 år	3,5	4,6	5,1	5,2	5,5	5,4	5,5
25-29 år	3,2	4,8	5,1	5,6	5,9	5,6	5,8
30-34 år	3,2	4,8	5,0	5,6	5,6	5,8	5,8
35-39 år	3,5	5,1	5,5	6,2	6,2	6,2	6,1
40-44 år	3,6	5,4	5,7	6,6	6,7	6,5	6,7
45-49 år	4,0	5,4	5,7	7,1	6,9	7,0	7,1
50-54 år	4,0	5,5	6,1	7,1	7,5	7,2	7,3
55-59 år	3,5	5,1	5,8	6,8	7,1	6,9	7,4
60-64 år	2,9	4,2	4,5	4,9	4,9	5,4	5,3
65 år og derover	1,1	1,2	1,7	2,1	2,0	2,2	2,1
I alt	3,4	4,8	5,2	5,9	6,0	5,9	6,0

II.7 Arbejdsulykker fordelt på bopælsregioner

Tabel II.25 viser, at personer bosiddende i *region Hovedstaden*, *region Syddanmark* og *region Midtjylland* tegner sig for næsten lige store andele af ulykkerne. De anmelder hver 23-24 procent.

Den mindste andel kommer fra *region Nordjylland*, som anmelder knap 11 procent af ulykkerne i 2010. Fordelingen er stabil over perioden. Stigningen i antallet af anerkendelser skyldes dels effekterne af arbejdsskadereformen og dels, at Arbejdsskadestyrelsen i 2007 og 2008 har haft fokus på at få afsluttet de ældste sager.

For regionerne er der små forskelle i, hvilken type ulykker der anmeldes. Den største forskel består i, hvilken branche anmeldelsen kommer fra. I *region Nordjylland* og *region Syddanmark* udgør *fremstillingsvirksomhed* en større andel af anmeldelserne end i *region Hovedstaden*. *Sundhedsvæsen* og *sociale foranstaltninger* udgør derimod en større andel af ulykkerne i *region Hovedstaden* end i de andre regioner.

For en mere detaljeret beskrivelse af forskellene mellem regionerne se arbejdspapiret om regioner.

Tabel II.25 Anmeldte arbejdsulykker fordelt på bopælsregion

Region/År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Region Hovedstaden	4.910	4.796	5.052	4.670	4.930	4.686	4.640
Region Sjælland	3.332	3.313	3.397	3.307	3.461	3.134	2.980
Region Syddanmark	4.692	4.688	5.005	4.711	5.076	4.610	4.420
Region Midtjylland	4.715	4.744	4.986	4.998	5.059	4.752	4.531
Region Nordjylland	2.306	2.272	2.427	2.298	2.506	2.230	2.173
Uoplyst	553	536	665	411	533	474	413
I alt	20.508	20.349	21.532	20.395	21.565	19.886	19.157
Indeks	100	99	105	99	105	97	93

Tabel II.26 viser, at *region Syddanmark* og *region Midtjylland* har flest anerkendte ulykker. Der er således sammenfald mellem regioner med mange anerkendelser og mange anmeldelser.

Tabel II.26 Anerkendte arbejdsulykker fordelt på bopælsregion

Region/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Region Hovedstaden	2.110	3.195	3.846	3.349	3.842	3.679	3.469
Region Sjælland	1.447	2.282	2.327	2.486	2.784	2.655	2.435
Region Syddanmark	2.115	2.809	3.403	3.832	3.751	3.880	3.846
Region Midtjylland	2.089	2.933	2.950	4.460	4.426	4.138	4.092
Region Nordjylland	1.136	1.536	1.459	2.182	2.007	2.039	1.972
Uoplyst	238	265	341	348	351	354	398
I alt	9.135	13.020	14.326	16.657	17.161	16.745	16.212
Indeks	100	143	157	182	188	183	177

I tabel II.27 ses det, at anerkendelsesprocenten varierer lidt mellem regionerne samt over tid. Variationen over tid kan skyldes fokusområder hos Arbejdsskadestyrelsen. Når anerkendelsesprocenten i *region Midtjylland* og *region Nordjylland* stiger markant i 2007 og ligger højt i 2008, skyldes det alene administrative forhold. Der er i disse to regioner afviklet ekstraordinært mange "gamle" sager i 2007 og 2008. Forskellen i antallet af anerkendelser og anerkendelsesprocenterne

kan skyldes, at erhvervsstrukturen er forskellig i regionerne. Det kan heller ikke udelukkes, at anmeldemønstret er forskelligt.

Tabel II.27 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker fordelt på bopælsregion

Region/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Pct.						
Region Hovedstaden	62,4	75,4	77,7	75,4	74,4	75,9	74,0
Region Sjælland	65,4	75,4	77,2	79,6	75,4	77,7	77,2
Region Syddanmark	64,0	72,4	77,6	78,5	73,8	77,8	77,4
Region Midtjylland	66,9	76,4	75,7	82,0	79,5	79,6	80,5
Region Nordjylland	69,3	77,6	78,7	85,5	78,3	79,9	81,5
I alt	65,0	75,1	77,2	79,7	76,0	77,9	77,8

- I alt inkl. uoplyst

Tabel II.28 viser antallet af anerkendte ulykker per 1.000 beskæftigede. Region Hovedstaden har den laveste incidens.

Tabel II.28 Andel anerkendte ulykker i forhold til beskæftigelse og bopælsregion ("incidensen")

Region/År for anerkendelse	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal per 1.000 beskæftigede				
Region Hovedstaden	4,2	3,6	4,1	3,9	4,2
Region Sjælland	6,9	7,1	7,9	7,7	6,2
Region Syddanmark	5,8	6,4	6,2	6,5	6,8
Region Midtjylland	4,7	6,9	6,7	6,3	6,6
Region Nordjylland	5,2	7,6	6,9	7,1	7,2
I alt	5,2	5,9	6,0	5,9	6,0

- * I alt inkl. uoplyst

III Erhvervssygdomme

Tabel III.1 viser antallet af anmeldte erhvervssygdomme i perioden 2004-2010. Antallet af anmeldelser er steget med 39 procent i perioden 2004 til 2007. Fra 2007 og frem falder antallet af anmeldelser igen og er i 2010 på knap 17.000. Antallet af anmeldelser per 1.000 beskæftigede er steget fra 5,2 i 2004 til 6,4 i 2009. Der ses et lille fald fra 2007, så antal anmeldelser per beskæftigede i 2008 er på niveau med 2006. Antallet af anmeldelser per 1.000 beskæftigede faldt igen fra 2008 til 2009.

Tabel III.1 Anmeldte erhvervssygdomme

År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal anmeldte	13.989	16.939	18.365	19.402	19.053	18.014	16.958
Antal anmeldte per 1.000 beskæftigede	5,2	6,2	6,7	6,9	6,7	6,4	6,0

Ud over diagnoser vil der som under ulykker blive set på fordeling på køn, alder, branche og bopælsregion.

Man skal være opmærksom på, at tabellerne over antallet af anmeldelser og tabellerne over antallet af anerkendelser ikke er direkte sammenlignelige, idet tabellerne over anmeldelser er fordelt på året for oprettelsen og tabellerne over anerkendelser er fordelt på året for anerkendelsen. Der er ikke nødvendigvis sammenfald mellem de forskellige år, idet det tager en vis tid at oplyse sagerne og træffe afgørelser.

Tabel III.2 Anerkendte erhvervssygdomme

År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal anerkendte	2.301	2.648	2.722	4.787	4.685	4.810	5.169
Antal anerkendte per 1.000 beskæftigede	0,9	1,0	1,0	1,7	1,6	1,7	1,9
Anerkendelsesprocent	19,4	18,5	18,0	24,6	24,3	24,6	26,9

At tabellerne med anerkendte erhvervssygdomme er fordelt på året for anerkendelse betyder, at arbejds gange, produktivitet samt fokusområder ligeledes vil have betydning for antallet af anerkendelser. For eksempel i forbindelse med arbejdsskadereformen, hvor man overgår til en samlet afgørelse i stedet for selvstændige delafgørelser om anerkendelse, méngrader og erstatning for erhvervsevnetab. Denne ændring betyder, at anerkendelsen kommer senere i forløbet end i ”ikke-reformsager”⁸.

På Arbejdsskadestyrelsens hjemmeside www.ask.dk findes der redegørelser om Erhvervssygdomsudvalgets arbejde, hvor man kan læse mere om, hvilke ændringer der er sket på erhvervssygdomsfortegnelsen.

Opgørelsesmetoden i denne statistik gør, at der er flere mulige grunde til den konstaterede udvikling i antallet af anerkendelser. Ud over effekterne af, at der er kommet flere erhvervssygdomme på

⁸ Det er kun det nye erhvervssygdomsbegreb, som har virkning fra 1. januar 2005, de øvrige dele af reformen – herunder den samlede afgørelse – omfatter både ulykkes- og erhvervssygdomssager per 1. januar 2004.

fortegnelsen, vil produktionen og arbejdstilrettelæggelsen i Arbejdsskadestyrelsen også påvirke antallet af anerkendelser.

For eksempel var der ligesom i 2007 også stor fokus i 2008 på at få afsluttet de ældste sager. Da det tager længere tid at anerkende og behandle en sag erstatningsmæssigt end at afvise en sag, vil der blandt de ældste sager være en større andel af anerkendelser. Dette kan være med til at forklare stigningen i antallet af anerkendelser i 2007 og 2008.

At en diagnose kommer på fortegnelsen betyder ligeledes, at den kan anerkendes uden forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget. Det kan betyde tidsmæssige forskydninger i antallet af anerkendelser, hvis der træffes principielle afgørelser i Erhvervssygdomsudvalget, som kan have betydning for sager, der ligger og venter på afgørelse. Når diagnoserne kommer på erhvervssygdomsfortegnelsen, bliver sagsbehandlingen af disse sager mere enkel og går hurtigere. Arbejdsskadereformen medførte en gennemgang af erhvervssygdomsfortegnelsen, og der er løbende tilføjet diagnoser.

Alt andet lige vil stigningen i antallet af anmeldelser ligeledes betyde en stigning i antallet af anerkendelser over tid.

III.1 Erhvervssygdomme fordelt på diagnoser

I forbindelse med erhvervssygdommene registreres der en anmeldediagnose, når sagen oprettes i Arbejdsskadestyrelsen. Når sagen er oplyst og der træffes afgørelse om anerkendelse/afvisning, registreres der en slutdiagnose. Slutdiagnosen er mere detaljeret end anmeldediagnosen, da den registreres på baggrund af de oplysninger, der er indhentet i sagen. Dette betyder, at når anmeldelserne opgøres statistisk, sker det på baggrund af anmeldediagnosen, og når anerkendelserne opgøres statistisk, sker det på baggrund af slutdiagnosen. Derfor kan tabellerne ikke sammenholdes direkte.

Som tidligere nævnt er antallet af anmeldelser steget i perioden 2004-2007. Antal anmeldte *kræftsygdomme* har været stigende frem til 2008, og herefter har antallet af anmeldelser været faldende igen. Stigningen er mest markant i 2007 og 2008. Årsagen til stigningen i 2007 skyldes, at man indførte en automatisk anmeldeordning af visse kræftformer, der ofte er arbejdsbetingede. Det drejer sig om næsekræft og lungehindekræft. Derudover har Arbejdsskadestyrelsen lavet flere kampagner for at øge lægernes fokus på anmeldepligten omkring sager om arbejdsbetinget kræft. *Kræftsygdomme* udgør i 2008 knap 4 procent af anmeldelserne, i 2010 udgjorde de godt 3 procent af anmeldelserne.

Antallet af psykiske sygdomme er steget med 75 procent i perioden. Antallet af *psykiske sygdomme* nåede det højeste niveau i 2008, hvor der blev anmeldt cirka 3.500 *psykiske sygdomme*. Antallet faldt fra 2008 til 2010 og ligger nu på cirka 3.000. Antallet af anmeldte *psykiske sygdomme* udgør i 2010 knap 18 procent af anmeldelserne.

Antallet af anmeldte erhvervssygdomme med anmeldediagnoserne *skulder- og nakkesygdomme, andre sygdomme i bevægeapparatet* steg fra 2004 til 2005 og har opretholdt det høje niveau i de efterfølgende år. Antallet af anmeldte erhvervssygdomme med anmeldediagnosen *armsygdomme* er derimod faldet i løbet af perioden. I 2004 blev der anmeldt cirka 2.200 *armsygdomme*, og i 2010 var antallet faldet til cirka 1.700.

Antallet af anmeldte *hudsygdomme* steg fra 2006 til 2007 med 44 procent. Antallet af anmeldelser faldt fra 2007 til 2008. I 2010 er antallet af *hudsygdomme* steget igen og ligger nu på niveau med 2007. *Hudsygdommene* udgjorde i 2010 knap 13 procent af anmeldelserne.

Tabel III.3 Anmeldte erhvervssygdomme fordelt på anmeldediagnose

Anmeldediagnose/År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal sager						
Hudsygdomme	1.249	1.337	1.489	2.146	1.907	1.924	2.130
Høresygdomme	1.718	1.704	1.786	1.679	1.888	1.850	1.813
Lungesygdomme	309	419	491	553	503	525	444
Kræftsygdomme ⁹	201	260	312	552	755	733	600
Skulder- og nakkesygdomme	1.858	2.535	2.634	2.783	2.760	2.734	2.393
Armsygdomme	2.246	2.844	2.732	2.643	2.549	2.190	1.786
Andre sygdomme i bevægeapparat	731	1.027	1.048	1.140	1.044	1.094	1.128
Rygsygdomme	1.447	1.793	1.787	1.800	1.808	1.705	1.710
Psykisk sygdom/gener	2.010	2.534	2.990	3.446	3.522	3.089	3.089
Andet	1.880	2.155	2.863	2.370	1.959	1.881	1.617
Uoplyst	339	329	233	293	359	291	248
I alt	13.989	16.939	18.365	19.402	19.053	18.014	16.958
Indeks	100	121	131	139	136	129	121

Antallet af anerkendelser er stigende i hele perioden. Antallet af anerkendelser er steget fra cirka 2.700 i 2006 til cirka 4.800 i 2007. Denne stigning skyldes dels det nye erhvervssygdomsbegreb og ændringer i erhvervssygdomsfortegnelsen, dels stigningen i anmeldelser. I 2010 blev knap 5.200 erhvervssygdomssager anerkendt.

Stigningen i anerkendelserne har været størst for *høresygdommene* og *andre sygdomme i bevægeapparatet*. For begge grupper er antallet af anerkendelser næsten 4-doblet i perioden. Det skyldes ændringer i erhvervssygdomsfortegnelsen på dette punkt. For *høresygdommene* er antallet af anmeldelser kun steget med 6 procent i perioden, og for *andre sygdomme i bevægeapparatet* er antallet af anmeldelser steget med cirka 50 procent.

Antallet af anerkendte *hudsygdomme* steg fra 2006 til 2007, hvilket hænger sammen med stigningen i antallet af anmeldelser.

For de *psykiske sygdomme* er antallet af anerkendelser ligeledes steget. Dette skyldes til dels, at *posttraumatisk belastningsreaktion* kom på fortegnelsen i 2005, og dels de flere anmeldelser. For *lungesygdommene* er der ligeledes sket en stigning i antallet af anerkendelser, efter at *pleurale plaques* kom på fortegnelsen.

⁹ Per 1. juli 2007 får Arbejdsskadestyrelsen automatisk meddelelse fra Sundhedsstyrelsen om registrerede tilfælde af mesotheliom og næsekraft.

Der er også sket en stigning i antallet af anerkendte *sygdomme i bevægeapparatet*, her er der ligeledes sket ændringer på fortegnelsen. Fra 2006 til 2007 er antallet af anerkendelser mere end fordoblet.

Tabel III.4 Anerkendte erhvervssygdomme fordelt på slutdiagnose

Slutdiagnose/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal sager						
Kræftsygdomme	112	136	135	153	187	166	172
Psykiske sygdomme	79	146	99	148	196	223	246
Nervesygdomme	73	96	86	171	148	144	158
Høresygdomme	297	452	532	1.087	917	961	1.153
Lungesygdomme	166	243	234	362	321	336	342
Hudsygdomme	805	768	936	1.426	1.619	1.601	1.696
Rygssygdomme	296	253	206	395	308	323	330
Andre sygdomme i bevægeapparatet	231	340	347	835	810	857	891
Andet	191	159	98	153	116	133	140
Uoplyst	51	55	49	57	63	66	41
I alt	2.301	2.648	2.722	4.787	4.685	4.810	5.169
Indeks	100	115	118	208	204	209	225

Der er for erhvervssygdommene stor spredning i anerkendelsesprocenterne for de enkelte diagnoser. *Hudsygdomme* har den største anerkendelsesprocent. Der blev i 2010 anerkendt knap 73 procent af de afgjorte *hudsygdomme*. Anerkendelsesprocenten for høresygdomme er steget gradvist fra 2004, og der blev i 2010 anerkendt 53,5 procent af de afgjorte *høresygdomme* i 2010.

For *andre sygdomme i bevægeapparatet* er anerkendelsesprocenten steget. Før 2007 lå anerkendelsesprocenten på 4-6 procent, og i perioden 2007-2010 ligger den på 11-14 procent. Stigningen i anerkendelsesprocenterne er sket samtidig med en stigning i antallet af anmeldelser. Anerkendelsesprocenten for *kræftsygdommene* er faldet fra 2006 til 2007. Dette er sket samtidig med stigningen i antallet af anmeldelser.

Psykiske sygdomme har den laveste anerkendelsesprocent. Ud af de *psykiske sygdomme*, som blev afgjort i 2010, blev der anerkendt 7,4 procent.

Da der er så stor forskel på anerkendelsesprocenterne, vil den samlede anerkendelsesprocent være meget afhængig af, hvilke erhvervssygdomme der anerkendes.

Den store forskel i anerkendelsesprocenterne for erhvervssygdommene medfører ligeledes, at fordelingen på diagnoser for anerkendelser er meget anderledes end fordelingen på diagnoser for anmeldelser. Diagnoser med meget høje anerkendelsesprocenter vil udgøre en relativt større andel af de anerkendte end af de anmeldte erhvervssygdomme.

Tabel III.5 Anerkendelsesprocent, erhvervssygdomssager fordelt på slutdiagnose

Slutdiagnose/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Kræftsygdomme	46,1	55,5	54,4	37,7	31,3	29,5	31,6
Psykiske sygdomme	5,2	6,3	3,8	4,9	6,9	6,6	7,4
Nervesygdomme	18,3	19,2	15,9	24,6	20,3	22,5	22,0
Høresygdomme	22,3	31,7	38,9	53,2	53,7	51,2	53,5
Lungesygdomme	29,8	36,0	33,9	33,5	31,2	30,7	40,4
Hudsygdomme	79,1	71,3	70,2	73,8	78,2	77,8	72,9
Rygsygdomme	22,5	16,2	13,2	21,5	16,1	17,3	17,1
Andre sygdomme i bevægeapparatet	4,9	5,8	5,7	12,5	10,9	12,3	14,0
I alt	19,4	18,5	18,0	24,6	24,3	24,6	26,9

III.2 Erhvervssygdomme fordelt på hovedbranche

Antallet af anmeldelser stiger mest markant i *undervisningsbranchen* i perioden fra 2004 til 2010. For *undervisningsbranchen* topper antallet af anmeldelser i 2007, hvor der anmeldes knap 1.000 erhvervssygdomme. Fra 2007 til 2010 falder antallet af anmeldelser igen. I 2010 anmeldes der cirka 700 erhvervssygdomme fra branchen *undervisning*. For *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* stiger antallet af anmeldelser frem til 2006. Fra 2004 til 2006 fordobles antallet af anmeldte erhvervssygdomme for denne branche. Der blev i 2006 anmeldt cirka 3.400 erhvervssygdomme fra *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger*, og i 2010 er antallet af anmeldelser faldet til cirka 2.500. Svingningerne i de enkelte brancher kan skyldes en ændring i registreringer som følge af overgangen fra DB03-branchekoder til DB07-branchekoder.

Fremstillingsvirksomhed er den hovedbranche, hvor der er flest anmeldelser. I 2010 kom 20 procent af anmeldelserne fra denne branche. Antallet af anmeldelser fra denne branche er faldet med cirka 21 procent fra 2009 til 2010. Den andenstørste "leverandør" af anmeldelser er *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger*. De står for cirka 15 procent af anmeldelserne i 2010. Herefter følger *offentlig administration, forsvar; socialsikring*, som står for 12 procent af anmeldelserne.

Antallet af uoplyste er meget højt i 2010. Det skyldes, at oplysningerne omkring branche i nogle sager først sættes på i forbindelse med anerkendelse/afvisning.

Tabel III.7 Anmeldte erhvervssygdomme fordelt på hovedbranche

Hovedbranche/År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ¹⁰
	Antal sager						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri ¹¹	318	352	328	348	332	279	274
Råstofudvikling	29	26	34	52	31	38	47
Fremstillingsvirksomhed	3.732	4.499	4.625	4.806	4.584	4.298	3.411
El-, gas-, varme- og vandforsyning	132	215	219	222	216	200	163
Bygge- og anlægsvirksomhed	1.094	1.443	1.489	1.567	1.583	1.503	1.463
Engroshandel og detailhandel	1.086	1.421	1.482	1.574	1.604	1.489	1.456
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	264	291	362	395	391	389	378
Transportvirksomhed mv.	891	1.114	1.249	1.155	1.253	1.041	890
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	231	241	209	280	227	273	253
Fast ejendom, udlejning, forretningservice mv.	665	825	900	1.036	1.109	1.054	1.044
Offentlig administration, forsvar; socialsikring	2.776	2.401	2.443	2.791	2.492	2.247	2.111
Undervisning	363	670	710	990	947	892	706
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	1.612	2.521	3.423	3.159	3.196	3.199	2.469
Kultur, forlystelser, sport mm.	385	513	537	659	678	664	675
Private husholdninger med ansat medhjælp	7	4	3	5	1	2	5
Ekstraterritoriale organisationer og organer	3	1	4	2	1	3	4
Uoplyst	401	402	348	361	408	443	1.609
I alt	13.989	16.939	18.365	19.402	19.053	18.014	16.958
Indeks	100	121	131	139	136	129	121

De brancher, som tegner sig for en stor del af anmeldelserne, har ligeledes en stor andel af anerkendelserne. *Fremstillingsvirksomhed* udgør i 2010 cirka 32 procent af de erhvervssygdomme, som blev anerkendt. *Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* udgør cirka 14 procent af de anerkendte erhvervssygdomme, og *bygge- og anlægsvirksomheder* udgør cirka 13 procent. Forskelle mellem fordelingen på anmeldte og anerkendte skyldes, at det er forskellige diagnoser, som de enkelte brancher giver anledning til, og anerkendelsesprocenten er forskellig for de forskellige diagnoser.

Der skal igen gøres opmærksom på, at stigningen i antallet af anerkendte erhvervssygdomme ikke udelukkende skyldes arbejdsskadereformen, men også, at Arbejdsskadestyrelsen både i 2007 og 2008 havde fokus på at få afsluttet de ældste sager (jævnfør forklaringer i indledningen til kapitlet).

¹⁰ At der er mange uoplyste i 2010 skyldes, at ikke alle sager er oplyst med hensyn til branche endnu. Oplysning om branche skal registreres inden anerkendelse/afvisning.

¹¹ Fiskeri er ikke længere en selvstændig branchegruppe, ændring per 1. januar 2008.

Tabel III.8 Anerkendte erhvervssygdomme fordelt på hovedbranche

Hovedbranche/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal sager						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	81	78	81	136	102	102	114
Råstofudvikling	7	5	4	17	18	22	23
Fremstillingsvirksomhed	791	976	895	1.839	1.655	1.664	1.638
El-, gas-, varme- og vandforsyning	29	32	44	71	75	61	75
Bygge- og anlægsvirksomhed	251	330	376	618	588	621	686
Engroshandel og detailhandel	189	197	198	380	354	369	405
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	41	54	62	94	99	124	140
Transportvirksomhed mv.	102	102	116	221	240	201	209
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	12	15	12	16	21	17	41
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	50	78	77	125	160	197	232
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	350	377	306	475	464	420	500
Undervisning	22	28	38	68	87	89	142
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	263	249	367	572	662	712	707
Kultur, forlystelser, sport mm.	59	62	81	106	131	169	205
Private husholdninger med ansat medhjælp	0	0	1	3	0	0	0
Uoplyst	54	65	64	46	29	42	52
I alt	2.301	2.648	2.722	4.787	4.685	4.810	5.169
Indeks	100	115	118	208	204	209	225

Anerkendelsesprocenten er forskellig i brancherne: for eksempel anerkendes der flere af erhvervssygdommene i *bygge- og anlægsvirksomheder*, end der gør i branchen *undervisning*. Den store forskel i anerkendelsesprocenten skyldes, som tidligere nævnt, at der er forskel på, hvilke diagnoser de enkelte brancher anmelder. Brancher med en stor andel af hudsygdomme vil have en større anerkendelsesprocent end brancher med mange psykiske sygdomme. Man skal desuden være opmærksom på, at brancherne er af forskellig størrelse, og anerkendelsesprocenten i de små brancher kan svinge meget alene af den grund.

Anerkendelsesprocenten er steget for hovedbranchen *fremstillingsvirksomhed*. Før 2006 var anerkendelsesprocenten på 24-28, og i 2006 og senere er den steget til 33-35 procent. For hovedbrancherne *undervisning* og *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* er der fra 2004 til 2005 sket et fald i anerkendelsesprocenten. Faldet skete samtidig med, at antallet af anmeldelser steg markant. Fra 2005 begyndte anerkendelsesprocenten at stige igen. Stigningen kan skyldes arbejdsskadereformen.

III.9 Anerkendelsesprocent, erhvervssygdomme fordelt på hovedbranche

Hovedbranche/År for afvisning	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Pct.						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	30,9	28,2	27,1	37,3	27,9	33,8	30,8
Råstofudvikling	24,1	20,8	21,1	36,2	54,5	44,9	50,0
Fremstillingsvirksomhed	24,2	26,0	24,0	35,4	33,9	33,3	35,5
El-, gas-, varme- og vandforsyning	29,6	20,0	22,0	30,7	31,8	28,8	35,5
Bygge- og anlægsvirksomhed	26,6	29,4	30,2	36,5	36,6	36,7	37,4
Engroshandel og detailhandel	19,7	17,0	16,0	24,1	21,4	23,3	23,8
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	18,2	20,9	18,1	27,4	24,9	30,8	31,8
Transportvirksomhed mv.	12,9	10,5	10,5	18,6	19,0	17,5	20,0
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	6,3	5,9	6,6	7,3	9,1	6,9	14,8
Fast ejendom, udlejning, forretningservice mv.	9,5	11,4	9,5	13,8	15,4	17,1	19,4
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	13,8	16,4	13,7	18,8	17,6	17,5	20,7
Undervisning	9,1	5,1	6,2	8,4	9,8	9,7	16,5
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	21,7	12,0	15,4	16,3	21,4	20,7	23,6
Kultur, forlystelser, sport mm.	17,9	14,4	17,3	18,1	19,4	24,6	27,2
I alt	19,4	18,5	18,0	24,6	24,3	24,6	26,9

Den store stigning i 2007 og 2008 i antallet af anerkendelser per 1000 beskæftigede, jævnfør tabel III.10, skyldes dels, at arbejdsskadereformen har medført flere anerkendelser, og dels, at Arbejdsskadestyrelsen har haft fokus på at få afviklet de ældste sager.

Fremstillingsvirksomhed har 4,6 anerkendte per 1.000 beskæftigede, hvilket er den anden højeste. *Råstofudvikling* har 4,9 anerkendelser per 1.000 beskæftigede, hvilket er den højeste andel af anerkendte erhvervssygdomme – man skal være opmærksom på, at *råstofudvikling* er en meget lille gruppe. *Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed* har med 0,2 den laveste andel, som det også var tilfældet for arbejdsulykker.

III.10 Andel anerkendte erhvervssygdomme per 1.000 beskæftigede¹² fordelt på hovedbranche¹³

Hovedbranche/År for afvisning	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal per 1.000 beskæftigede				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	1,0	1,7	1,3	1,4	1,6
Råstofudvikling	1,0	4,0	4,0	4,9	5,1
Fremstillingsvirksomhed	2,5	5,0	4,4	4,6	5,4
El-, gas-, varme- og vandforsyning	1,4	2,4	2,5	2,2	3,2
Bygge- og anlægsvirksomhed	2,1	3,2	3,0	3,4	4,4
Engroshandel og detailhandel	0,5	0,9	0,8	0,8	1,0
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	0,7	1,0	1,1	1,5	1,7
Transportvirksomhed mv.	0,5	0,9	1,0	0,8	0,9
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	0,2	0,2	0,2	0,2	0,5
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	0,3	0,4	0,5	0,6	0,8
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	2,1	3,3	3,3	2,8	3,4
Undervisning	0,2	0,3	0,4	0,4	0,7
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	0,7	1,2	1,3	1,4	1,4
Kultur, forlystelser, sport mm.	0,7	0,9	1,1	1,4	1,8
I alt	1,0	1,7	1,6	1,7	1,9

III.3 Erhvervssygdomme fordelt på køn

Der anmeldes flere erhvervssygdomme af *kvinder* end af *mænd*, hvilket fremgår af tabel III.11. *Kvindernes* andel af de anmeldte erhvervssygdomme udgør cirka 56 procent i 2006-2008. Fra 2007 til 2010 faldt antallet af anmeldelser for begge køn. *Kvindernes* andel af de anmeldte erhvervssygdomme udgør i 2010 cirka 53 procent. Stigningen i kvindernes andel af erhvervssygdommene fra 54 procent i 2004 til 56 procent i 2006 hænger sammen med den stigning, der har været i de psykiske anmeldelser.

Der er stor forskel på, hvilke diagnoser der anmeldes for henholdsvis mænd og kvinder. For kvinderne udgør de *psykiske sygdomme* en større andel af anmeldelserne end for mændene. For mændene udgør *høresygdommene* en større andel end for kvinderne.

Der er også stor forskel på, hvilke brancher anmeldelserne kommer fra. For kvinderne er de 3 største grupper *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger, offentlig forvaltning og forsvar; socialsikring og fremstillingsvirksomhed*. For mændene er de 3 største grupper

¹² Beskæftigelsestallene er hentet fra www.statistikbanken.dk, Danmarks Statistik.

¹³ Danmarksstatistik ændrede datagrundlaget for beskæftigelsestallene i 2009. Det betyder, at der er et databrud i statistikken, og beskæftigelsen er lavere, end hvis det hidtidige datagrundlag var anvendt. Samtidig er branchegrupperingen ændret, og derfor er det kun muligt at lave opgørelsen tilbage til 2006.

fremstillingsvirksomhed, bygge- og anlægsvirksomheder og engros- og detailhandel – reparation af motorkøretøjer.

For en mere detaljeret beskrivelse af forskellen på køn se arbejdspapir om køn.

Tabel III.11 Anmeldte erhvervssygdomme fordelt på køn

Køn/År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Kvinder	7.595	9.334	10.392	10.951	10.701	9.881	8.898
Mænd	6.394	7.605	7.973	8.451	8.352	8.133	8.060
I alt	13.989	16.939	18.365	19.402	19.053	18.014	16.958
Indeks	100	121	131	139	136	129	121
Andel kvinder	54	55	57	56	56	55	53

Fordelingen blandt de anerkendte erhvervssygdomme er meget anderledes end de anmeldte. De erhvervssygdomme, som blev anerkendt i 2010, fordeler sig med knap 39 procent *kvinder* og 61 procent *mænd* (tabel III.12). Forskellen mellem *mænd* og *kvinder* kan blandt andet skyldes, at det er forskellige sygdomme, som de anmelder.

Tabel III.12 Anerkendte erhvervssygdomme fordelt på køn

Køn/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Kvinder	908	923	968	1.733	1.857	1.907	2.012
Mænd	1.393	1.725	1.754	3.054	2.828	2.903	3.157
I alt	2.301	2.648	2.722	4.787	4.685	4.810	5.169
Indeks	100	115	118	208	204	209	225
Andel kvinder	40	35	36	36	40	40	39

Mænds anerkendelsesprocent er da også langt højere end *kvinders*.

Tabel III.13 Anerkendelsesprocent, erhvervssygdomme fordelt på køn

Køn/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pct.							
Kvinder	14,2	11,5	11,3	16,3	17,2	17,9	20,1
Mænd	25,4	27,4	26,8	34,6	33,5	32,6	34,5
I alt	19,4	18,5	18,0	24,6	24,3	24,6	26,9

Af tabel III.14 fremgår de to køns anerkendelsesprocenter per 1.000 beskæftigede. Antallet af anerkendelser per 1.000 beskæftigede ligger over gennemsnittet for *mænd*, mens *kvinders* ligger under.

Tabel III.14 Andel anerkendte arbejdsskadesager per 1.000 beskæftigede fordelt på køn ("incidensen")

Køn/År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal per 1.000 beskæftigede							
Kvinder	0,7	0,7	0,7	1,3	1,4	1,4	1,6
Mænd	1,0	1,2	1,2	2,0	1,9	2,0	2,3
I alt	0,9	1,0	1,0	1,7	1,6	1,7	1,9

III.4 Erhvervssygdomme fordelt på alder

Tabel III.15 viser, at antallet af anmeldte erhvervssygdomme stiger aldersgruppe for aldersgruppe, indtil gruppen af 50-54-årige. Herefter falder antallet af anmeldelser med hver aldersgruppe. Det mønster karakteriserer hele perioden. I 2004 var 41 procent af dem, som anmeldte en erhvervssygdom, 50 år eller derover. I 2010 var andelen steget til 44 procent. Der har især været en stigning i antallet af anmeldelser fra dem, der er 60 år eller ældre. Denne tendens gælder for hele perioden 2004-2010. De, der anmelder en erhvervssygdomssag, er lidt ældre end dem, som anmelder en ulykke. For ulykker er det kun knap 30 procent, som er 50 år eller derover på tidspunktet for skaden.

For erhvervssygdommene er der stor forskel på, hvilke diagnoser de forskellige aldersgrupper anmelder. For de yngre aldersgrupper anmeldes mange hudsygdomme, mens der for de ældre aldersgrupper anmeldes mange høresygdomme. Andelen af anmeldte kræftsygdomme stiger med alderen. For de midterste aldersgrupper udgør sygdomme i bevægeapparatet den største gruppe.

Der er ligeledes forskel på, hvilke brancher anmeldelserne kommer fra. For de yngste aldersgrupper kommer en større andel af de anmeldte erhvervssygdomme fra *engros- og detailhandel – reparation af motorkøretøjer* end for de andre aldersgrupper. For de ældste aldersgrupper er der en større andel fra *bygge- og anlægsvirksomheder* end for andre aldersgrupper. For de midterste aldersgrupper er der en større andel fra *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* end for de yngste og de ældste aldersgrupper.

For en mere detaljeret gennemgang af forskellene på aldersgrupper se arbejdsrapporten om alder.

Tabel III.15 Anmeldte erhvervssygdomme fordelt på alder på skadetidspunktet

Alder/År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Under 20 år	91	121	154	197	184	185	187
20-24 år	485	494	564	712	712	648	670
25-29 år	834	873	891	1.002	889	858	841
30-34 år	1.174	1.419	1.444	1.488	1.452	1.344	1.335
35-39 år	1.694	1.931	1.934	1.941	1.962	1.788	1.736
40-44 år	1.920	2.363	2.675	2.737	2.576	2.479	2.256
45-49 år	2.020	2.514	2.786	2.943	2.865	2.662	2.483
50-54 år	2.194	2.764	3.075	3.212	3.119	2.933	2.677
55-59 år	2.078	2.641	2.821	2.871	2.782	2.594	2.321
60-64 år	746	951	1.081	1.283	1.339	1.399	1.259
65 år og derover	753	868	940	1.016	1.173	1.123	1.193
I alt	13.989	16.939	18.365	19.402	19.053	18.014	16.958
Indeks	100	121	131	139	136	129	121

Som det fremgår af tabel III.16, er antallet af anerkendelser steget mest for personer i *aldersgruppen 60-64 år*. I 2010 udgør aldersgruppen 11 procent af de anerkendte og 7 procent af de anmeldte.

Tabel III.16 Anerkendte erhvervssygdomme fordelt på alder på skadetidspunktet

Alder/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Under 20 år	22	32	38	61	74	106	120
20-24 år	112	112	144	223	291	264	278
25-29 år	184	151	181	270	301	300	292
30-34 år	223	201	204	359	337	394	397
35-39 år	247	272	247	443	408	375	440
40-44 år	232	271	294	526	514	555	563
45-49 år	277	319	307	569	574	565	594
50-54 år	319	338	323	679	594	624	726
55-59 år	362	428	435	745	692	688	712
60-64 år	161	230	253	452	488	500	558
65 år og derover	162	294	296	460	412	439	489
I alt	2.301	2.648	2.722	4.787	4.685	4.810	5.169
Indeks	100	115	118	208	204	209	225

Af tabel III.17 fremgår anerkendelsesprocenterne for de forskellige aldersgrupper. I hele perioden har den ældste aldersgruppe og den yngste gruppe de højeste anerkendelsesprocenter. De to aldersgrupper fra 60 år og opefter har en anerkendelsesprocent over gennemsnittet i hele perioden. Aldersgrupperne under 30 år har ligeledes anerkendelsesprocenter over gennemsnittet i hele den syvårige periode. Forskellen mellem aldersgrupperne skyldes i hovedsagen, at det er forskellige

sygdomme, der anmeldes fra de enkelte aldersgrupper. Blandt de yngre aldersgrupper er der mange hudsygdomme, som har en relativt høj anerkendelsesprocent, og blandt de ældre aldersgrupper anmeldes der mange høresygdomme, som ligeledes har en høj anerkendelsesprocent.

Tabel III.17 Anerkendelsesprocent, erhvervssygdomme fordelt på alder på skadetidspunktet

Alder/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Pct.						
Under 20 år	32,4	31,1	30,9	38,1	43,0	50,5	59,1
20-24 år	29,6	24,7	28,9	36,4	39,0	36,5	40,1
25-29 år	26,4	20,5	21,5	29,3	32,2	31,7	31,1
30-34 år	20,9	16,8	15,6	24,1	23,3	26,6	27,0
35-39 år	17,7	15,9	14,7	22,0	20,6	18,8	22,5
40-44 år	14,7	13,4	13,2	19,7	18,6	20,8	21,3
45-49 år	15,3	15,0	13,3	19,7	19,3	19,1	21,1
50-54 år	16,9	14,4	13,5	20,1	19,1	19,1	23,5
55-59 år	19,8	19,6	19,0	24,8	23,6	24,7	25,5
60-64 år	25,4	30,1	31,6	34,8	37,9	34,4	38,5
65 år og derover	30,3	43,3	46,5	45,8	44,7	41,6	43,6
I alt	19,4	18,5	18,0	24,6	24,3	24,6	26,9

I tabel III.18 vises, hvor mange anerkendelser der er per 1.000 beskæftigede i de enkelte aldersgrupper. Incidensen af erhvervssygdomme stiger hen over aldersgrupperne. Incidensen er over gennemsnittet for aldersgrupper fra 50 og højere i hele perioden.

Tabel III.18: Andel anerkendte arbejdsskadesager per 1.000 beskæftigede fordelt på alder ("incidensen")

Alder/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal per 1.000 beskæftigede							
Under 20 år	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4	0,5	0,7
20-24 år	0,5	0,5	0,7	1,0	1,2	1,2	1,3
25-29 år	0,7	0,6	0,7	1,0	1,2	1,2	1,3
30-34 år	0,7	0,6	0,6	1,1	1,1	1,3	1,4
35-39 år	0,7	0,8	0,7	1,3	1,2	1,1	1,4
40-44 år	0,7	0,8	0,8	1,4	1,4	1,5	1,6
45-49 år	0,9	1,0	1,0	1,8	1,8	1,7	1,8
50-54 år	1,1	1,2	1,1	2,3	2,0	2,1	2,5
55-59 år	1,2	1,5	1,5	2,6	2,5	2,5	2,7
60-64 år	1,5	1,9	1,9	3,1	3,1	3,1	3,3
65 år og derover	2,5	4,3	4,0	5,9	5,0	5,1	5,5
I alt	0,9	1,0	1,0	1,7	1,6	1,7	1,9

III.5 Erhvervssygdomme fordelt på bopælsregioner

Personer bosiddende i *region Syddanmark* foretager knap 29 procent af anmeldelserne i 2009. Herefter følger *region Midtjylland* med cirka 23 procent og *region Hovedstaden* med cirka 21 procent. Fordelingen har været næsten stabil over perioden.

Der er forskel på, hvilke diagnoser der anmeldes fra de forskellige regioner. I *region Hovedstaden* er det *psykiske sygdomme* og *armsygdomme*, som udgør de største grupper. I *region Syddanmark* er det *høresygdomme* og *skulder- og nakkesygdomme*, der udgør de største grupper. I *region Nordjylland* er det *psykiske sygdomme*, *skulder- og nakkesygdomme*, som udgør de største grupper.

Med hensyn til brancher er der også stor forskel på de forskellige regioner. For *region Hovedstaden* udgør *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* en stor andel af anmeldelserne. For *region Syddanmark*, *region Midtjylland* og *region Nordjylland* udgør *fremstillingsvirksomheder* den største gruppe.

For en mere detaljeret beskrivelse af forskellene mellem regionerne se arbejdspapir om regionerne.

Tabel III.19 Anmeldte erhvervssygdomme fordelt på bopælsregion

Region/År for anmeldelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Region Hovedstaden	3.304	3.960	4.209	4.413	3.938	3.753	3.648
Region Sjælland	2.144	2.393	2.448	2.733	2.780	2.635	2.483
Region Syddanmark	3.843	4.629	5.082	5.436	5.475	5.178	4.758
Region Midtjylland	2.746	3.675	4.136	4.474	4.395	4.120	3.795
Region Nordjylland	1.531	1.925	2.042	2.164	2.257	2.176	2.107
Uoplyst	421	357	448	182	208	152	167
I alt	13.989	16.939	18.365	19.402	19.053	18.014	16.958
Indeks	100	121	131	139	136	129	121

Med hensyn til anerkendelserne varierer fordelingen mere over tid. Variationerne skyldes dels arbejdsskadereformen, dels at der har været fokus på udvalgte områder, jf. indledningen i dette kapitel. Når anerkendelsesprocenten i *region Midtjylland* og *region Nordjylland* stiger markant i 2007, skyldes det alene administrative forhold. Der er i disse to regioner afviklet ekstraordinært mange "gamle" sager i både 2007 og 2008. Den mest markante stigning i 2008 kan ses i *region Hovedstaden*. Forskellene mellem regionerne kan også skyldes, at det er forskellige brancher, der ligger i regionerne og derfor forskellige påvirkninger, de er udsat for. Det kan heller ikke udelukkes, at der er forskellig anmeldepraksis i regionerne.

Tabel III.20 Anerkendte erhvervssygdomme fordelt på bopælsregion

Region/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal sager							
Region Hovedstaden	506	563	718	740	941	874	842
Region Sjælland	322	340	515	564	656	629	690
Region Syddanmark	535	703	633	1.470	1.285	1.347	1.441
Region Midtjylland	480	527	497	1.130	1.094	1.155	1.296
Region Nordjylland	348	394	274	809	655	767	862
Uoplyst	110	121	85	74	54	38	38
I alt	2.301	2.648	2.722	4.787	4.685	4.810	5.169
Indeks	100	115	118	208	204	209	225

I tabel III.21 ses det, at anerkendelsesprocenten varierer over tid og mellem regionerne. At der er forskel på anerkendelsesprocenten i de enkelte regioner kan skyldes, at der er forskel på, hvilke erhvervssygdomme der anmeldes. Hvilket igen hænger sammen med, hvilke brancher der er i regionen.

Tabel III.21 Anerkendelsesprocent, erhvervssygdomme fordelt på bopælsregion

Region/År for anerkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Procent							
Region Hovedstaden	18,3	16,1	18,8	17,5	22,7	21,8	23,2
Region Sjælland	18,3	16,6	22,0	22,7	22,9	22,3	25,2
Region Syddanmark	16,5	17,9	15,1	26,3	23,4	24,5	25,8
Region Midtjylland	20,5	17,8	15,6	25,5	25,3	24,8	28,0
Region Nordjylland	24,6	25,2	21,1	33,4	29,1	32,1	35,3
I alt	19,4	18,5	18,0	24,6	24,3	24,6	26,9

* I alt inkl. uoplyst

Tabel III.22 viser antallet af anerkendte per 1.000 beskæftigede for regionerne. Region Hovedstaden har den laveste incidens.

Tabel III.22 Andel anerkendte erhvervssygdomme per 1.000 beskæftigede fordelt på bopælsregion ("incidensen")

Region/År for anerkendelse	2006	2007	2008	2009	2010
Antal per 1.000 beskæftigede					
Region Hovedstaden	0,8	0,8	1,0	0,9	1,0
Region Sjælland	1,5	1,6	1,9	1,8	1,8
Region Syddanmark	1,1	2,4	2,1	2,2	2,5
Region Midtjylland	0,8	1,8	1,7	1,8	2,1
Region Nordjylland	1,0	2,8	2,2	2,7	3,1
I alt	1,0	1,7	1,6	1,7	1,9

* I alt inkl. uoplyst

IV Erstatningsudgifter¹⁴

IV.1 De samlede erstatningsudgifter

De samlede erstatninger beregnes som summen af godtgørelser for varigt mén samt summen af erstatninger for tab af erhvervsevne. De samlede erstatninger for tab af erhvervsevne beregnes som summen af engangserstatninger og værdien af reserver hensat til løbende ydelser. Kapitaliseringer af løbende ydelser tæller med som et positivt engangsbeløb og en negativ reservehensættelse. Erstatningerne inkluderer revisions- og genoptagelsesafgørelser. For revisioner og genoptagelser er det kun den yderligere erstatning, som er medregnet. Tabel IV.1 viser de samlede erstatningsudgifter.

Erstatningsudgifterne er afhængige af antallet af afgørelser med positiv erstatning, der træffes de enkelte år. Højesteretsdomme har ligeledes haft en betydning for udgiftsniveauet. Udgifterne til ulykker udgør i 2010 cirka 72 procent af de samlede udgifter. Udgifterne til pludselige løfteskader har været faldende, idet de pludselige løfteskader overgik til ulykkesbegrebet med arbejdsskadereformen.

Tabel IV.1 Erstatningsudgifter fordelt på sagsklasse

Sagsklasse/År for tilkendelse af erstatning	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Mio. kroner (2010-niveau)						
Ulykker	3.047	3.475	2.503	2.911	2.343	2.576	2.684
Erhvervssygdomme	811	1.099	840	1.125	942	950	1.058
Pludselige løfteskader	56	51	45	37	18	2	3
I alt	3.914	4.625	3.388	4.074	3.303	3.528	3.745
Indeks	100	118	87	104	84	90	96

Erstatningsudgifterne tilkendt de enkelte år vil vedrøre flere forskellige skadeår. Mulighederne for revision og genoptagelse gør, at erstatningsudgifterne for et enkelt skadeår vil blive spredt over mange år. Temaet i årsstatistikken 2006 viste, at der kan være udgifter i en sag, selv 10 år efter, at skaden er sket.

Tabel IV.2 viser erstatningsudgifterne¹⁵ tilkendt i 2010, fordelt på året for skaden. Årsagen til de negative beløb er, at nogle tilskadekomne får stoppet den løbende ydelse, enten fordi de er tilbage i beskæftigelse til samme løn som før skaden, eller fordi den løbende ydelse omsættes til en kapitalerstatning. De negative reservehensættelser svarer til værdien af reserverne fra tidspunktet, hvor den løbende ydelse stoppes, og frem til folkepensionsalderen.

Der er kun få, som modtager erstatning samme år, som de kommer til skade. Henholdsvis 2,1 procent af erstatningsudgifterne for ulykker og 16,9 procent for erhvervssygdomme kommer fra skader sket i 2010. Dette hænger sammen med, at der for ulykkerne går tid, fra skaden sker, til den

¹⁴ Eksklusive behandlingsudgifter og erstatninger til efterladte. Arbejdsskadestyrelsen opgør udgiften til løbende ydelser fra tilkendelsestidspunktet. Erstatninger tilkendt fra et tidligere tidspunkt frem til tilkendelsestidspunktet indgår heller ikke.

¹⁵Læsevejledningen indeholder et afsnit om beregning af udgifter.

anmeldes til Arbejdsskadestyrelsen¹⁶. Det tager desuden tid at oplyse sagerne tilstrækkeligt til, at der kan træffes en afgørelse om erstatning.

Størstedelen af de udgifter, som tilkendes i løbet af et år, vedrører skadeår, som ligger 2-4 år tilbage.

Tabel IV.2 Erstatningsudgifter tilkendt i 2010 fordelt på skadeår

	Ulykker	Erhvervssygdomme
	Mio. kr.	
Skadeår 2000 og tidligere	34	2
Skadeår 2001	-2	3
Skadeår 2002	6	1
Skadeår 2003	-1	-1
Skadeår 2004	-18	-8
Skadeår 2005	72	-4
Skadeår 2006	198	21
Skadeår 2007	661	105
Skadeår 2008	1.024	333
Skadeår 2009	650	427
Skadeår 2010	58	179
I alt	2.684	1.058

IV.2 Erstatningsudgifter¹⁷ for ulykker

Tabel IV.3 viser erstatningsudgifterne for ulykker fordelt på skadens placering på legemet. Cirka 1/3 af erstatningsudgifterne vedrører *rygskader*. *Rygskaderne* udgjorde kun cirka 21 procent af de anmeldte ulykker og 19 procent af de anerkendte ulykker.

Efter rygskaderne følger skader på *arme, hænder og fingre*. De udgør cirka 21 procent af udgifterne. De udgjorde knap 33 procent af anerkendelserne og 30 procent af anmeldelserne. Skader på *ben, fødder og tæer* udgør 14 procent af udgifterne, 24 procent af anerkendelserne og 22 procent af anmeldelserne.

¹⁶ For anmelderegler se læsevejledningen.

¹⁷ Udgiften til højesteretsdommen vedrørende erstatning til tilskadekomne under revalidering indgår ikke i erstatningsudgifterne. Derfor adskiller erstatningsudgifterne sig fra udgifterne i afsnit "I. Generelt om arbejdsskader"

Tabel IV.3 Erstatningsudgifter for arbejdsulykker fordelt på skadens placering på legemet

Skadens placering/År for tilkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Mio. kroner (2010-niveau)							
Hoved	413	433	289	263	235	295	221
Hals med mere	259	339	192	205	87	132	164
Ryg	1.023	1.177	803	928	764	817	882
Brystkasse	121	131	85	100	101	75	70
Arme, hænder og fingre	575	689	518	582	476	516	564
Ben, fødder og tæer	404	443	277	399	279	352	374
Hele legemet	62	61	61	89	75	101	127
Flere skader	114	129	143	228	221	200	207
Uoplyst placering	6	5	18	43	18	35	26
Uoplyst	70	69	49	46	86	53	49
I alt	3.047	3.475	2.435	2.883	2.343	2.576	2.684
Indeks	100	114	80	95	77	85	88

Tabel IV.4 viser erstatningsudgifterne for ulykker fordelt på branchen. Cirka 22 procent af erstatningsudgifterne i 2010 vedrører hovedbranchen *fremstillingsvirksomhed*. Branchen udgjorde kun 12 procent af de anmeldte i 2010 og cirka 13 procent af de anerkendte ulykker i 2010.

Hovedbranchen *bygge- og anlægsvirksomheder* udgør 16 procent af erstatningsudgifterne i 2010. Den udgjorde henholdsvis 9 procent af de anmeldte og 11 procent af de anerkendte. Modsat er det for branchen *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger*. Den udgjorde cirka 21 procent af anmeldelserne og 21 procent af anerkendelserne, men kun 14 procent af erstatningsudgifterne.

Tabel IV.4 Erstatningsudgifter for arbejdsulykker fordelt på hovedbranchen

Hovedbranche/År for tilkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Mio. kroner (2010 – niveau)							
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	81	115	69	64	63	43	40
Råstofudvinding	5	8	4	4	14	7	6
Fremstillingsvirksomhed	523	613	484	527	418	559	578
El-, gas-, varme- og vandforsyning	38	42	27	53	51	35	30
Bygge- og anlægsvirksomhed	363	457	245	424	287	354	427
Engroshandel og detailhandel	233	218	178	197	190	235	218
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	35	40	15	33	22	44	36
Transportvirksomhed mv.	379	409	299	335	330	347	375
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	31	50	43	24	35	38	20
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	124	165	179	159	123	153	190
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	389	420	249	300	183	174	171
Undervisning	81	86	67	111	101	100	68
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	450	536	383	398	396	337	379
Kultur, forlystelser, sport mm.	63	71	45	96	33	50	82
Private husholdninger med ansat medhjælp	0	1	2	0	4	0	1
Ekstraterritoriale organisationer og organer	0	1	0	0	0	0	0
Uoplyst	253	243	147	157	93	100	63
I alt	3.047	3.475	2.435	2.883	2.343	2.576	2.684
Indeks	100	114	80	95	77	85	88

Tabel IV.5 viser erstatningsudgifterne fordelt på køn. Kvindernes andel af erstatningsudgifterne har været svingende over tid. I 2005 udgjorde de 39 procent og i 2009 udgjorde de 32 procent. I 2010 udgjorde kvinderne 34 procent af erstatningsudgifterne. Kvinderne udgjorde 44 procent af de anmeldte ulykker i 2010 og 42 procent af de anerkendte ulykker i 2010.

Tabel IV.5 Erstatningsudgifter for arbejdsulykker fordelt på køn

Skadens placering/År for tilkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Mio. kroner (2010-niveau)							
Kvinder	1.138	1.353	921	1.003	912	832	913
Mænd	1.909	2.123	1.514	1.880	1.431	1.744	1.771
I alt	3.047	3.475	2.435	2.883	2.343	2.576	2.684
Indeks	100	114	80	95	77	85	88
Andel kvinder	37	39	38	35	39	32	34

Tabel IV.6 viser erstatningsudgifterne for ulykker fordelt på alder på skadestidspunkt. Aldersfordelingen for erstatningsudgifterne følger samme mønster som aldersfordelingen for anmeldte ulykker og aldersfordelingen for anerkendte ulykker. Aldersgruppen 40-44 år udgør 18 procent af erstatningsudgifterne i 2010. De udgør 14 procent af de anmeldte ulykker.

Tabel IV.6 Erstatningsudgifter for arbejdsulykker fordelt på alder på skadestidspunkt

Skadens placering/År for tilkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Mio. kroner (2010-niveau)						
Under 20 år	45	31	8	37	37	44	44
20-24 år	118	123	115	154	111	124	136
25-29 år	300	278	163	198	204	202	250
30-34 år	417	451	300	388	257	355	351
35-39 år	536	582	390	537	404	424	430
40-44 år	506	600	484	523	444	443	485
45-49 år	461	550	407	442	353	454	490
50-54 år	366	507	332	361	285	305	280
55-59 år	252	293	192	190	193	171	173
60-64 år	44	53	41	45	50	47	39
65 år og derover	3	6	4	8	6	6	5
I alt	3.047	3.475	2.435	2.883	2.343	2.576	2.684
Indeks	100	114	80	95	77	85	88

Da erstatningsudgifterne til den tilskadekomne kan være spredt over flere år, kan det være vanskeligt at opgøre den gennemsnitlige erstatning. Den tilskadekomne kan for eksempel blive tilkendt en godtgørelse for varigt mén i 2004 og en erstatning for tab af erhvervsevne i 2006. Hvis den tilskadekomnes situation forværres, kan sagen genoptages og erstatningerne eventuelt forhøjes.

Når man beregner den gennemsnitlige erstatning, er man nødt til at tage udgangspunkt i skadeårene og summere erstatningerne til den enkelte tilskadekomne. At erstatningen er spredt over flere år – i nogle tilfælde over 10 år – gør, at der kan gå mange år, før man får et billede af den gennemsnitlige erstatningsudgift for den enkelte tilskadekomne. Når man laver opgørelsen på skadeår, skal man være opmærksom på, at der for de nyeste skadeår vil være sager, hvor der endnu ikke er taget stilling til anerkendelse/afvisning.

Man skal også være opmærksom på, at tabel IV.7 og tabel IV.8 ikke direkte kan sammenlignes med andre tabeller over ulykker, idet tabellerne er fordelt på året for skaden. Tabel IV.7 viser antallet af anerkendte ulykker fordelt på skadeår og om der er tilkendt erstatning i sagen. Knap 60 procent af de anerkendte sager er anerkendt uden erstatning. Ud af de anerkendte ulykker fra skadeåret 2004 var der knap 12 procent, som blev tilkendt erstatning for erhvervsevnetab.

Tabel IV.7: Antal anerkendte ulykker fordelt på året for skaden og om der er tilkendt erstatning i sagen

Afgørelse/År for skaden	Året for skade						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Antal sager						
Med erhvervsevnetabserstatning og evt. mén	1.822	1.721	1.565	1.285	1.056	436	19
Kun méngodtgørelse	4.783	5.151	5.704	5.634	5.509	4.231	855
Uden erstatning	9.127	9.094	8.896	8.683	8.551	7.216	3.366
Anerkendt i alt	15.732	15.966	16.165	15.602	15.116	11.883	4.240
Andel anerkendt uden erstatning	58,0	57,0	55,0	55,7	56,6	60,7	79,4

Tabel IV.8 og tabel IV.9 viser den gennemsnitlige erstatning per anerkendt sag fordelt på året for skaden. Man skal være opmærksom på, at man ikke kan sammenligne de enkelte skadeår, idet sagerne ikke er nået lige langt i sagsforløbet.

Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt ulykke var for tilskadekomne fra 2004 på cirka 141.000 kr. Der er stor forskel på den gennemsnitlige erstatning per anerkendt ulykke. Rygskader fik i gennemsnit knap 210.000 kr., mens skader på arm, hænder og fingre medfører en gennemsnitlig udgift per anerkendt sag på cirka 91.000 kr.

Tabel IV.8 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt ulykke fordelt på året for skaden

Skadens placering/År for skade	Året for skade						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Kroner (2010 – niveau)						
Hoved	152.275	113.805	126.337	160.984	87.596	49.638	3.429
Hals med mere	268.419	260.191	292.905	198.637	233.152	95.101	29.847
Ryg	210.213	227.572	212.897	205.386	204.071	94.163	10.424
Brystkasse	176.271	222.528	130.349	148.966	103.963	51.821	11.856
Arme, hænder og fingre	91.131	84.624	82.918	83.181	73.380	50.423	16.774
Ben, fødder og tæer	81.769	78.657	87.360	88.075	73.753	44.418	14.648
Hele legemet	245.311	152.776	251.272	157.761	110.509	52.120	25.838
Flere skader	199.180	228.328	255.613	255.168	171.713	131.319	33.673
Uoplyst placering	198.870	153.395	187.597	165.818	143.994	66.837	1.795
Uoplyst	316.298	204.274	165.366	163.754	165.564	63.023	11.979
I alt	140.827	135.209	135.308	131.874	112.048	62.518	15.108
Indeks	100	96	96	94	80	44	11

Der er ligeledes stor forskel på den gennemsnitlige erstatning per anerkendt sag i forhold til de enkelte brancher (jf. tabel IV.9). Man skal være opmærksom på, at enkelte brancher indeholder meget få sager, og derfor svinger erstatningerne meget over årene.

De højeste erstatninger blandt ulykker findes i brancherne: *transportvirksomhed mv.* og *bygge- og anlægsvirksomhed*, mens de laveste erstatninger findes inden for brancherne *overnatningsfaciliteter* og *restaurationsvirksomhed* og *undervisning*. Der ses bort fra brancher med få tilkendelser.

Tabel IV.9 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt arbejdsulykke fordelt på hovedbranchen

Hovedbranche/År for skade	Året for skade						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Kroner (2010-niveau)						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	151.337	145.420	125.789	106.256	144.149	49.765	36.379
Råstofudvinding	57.973	293.620	302.919	207.132	150.681	28.656	4.653
Fremstillingsvirksomhed	161.150	152.296	162.097	164.609	148.924	84.379	28.444
El-, gas-, varme- og vandforsyning	162.281	143.925	127.339	106.154	107.649	80.224	11.358
Bygge- og anlægsvirksomhed	158.306	196.058	176.754	201.671	194.222	100.781	16.072
Engroshandel og detailhandel	114.839	104.313	116.814	121.355	107.839	75.988	10.586
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	105.485	88.641	83.297	118.401	107.193	26.486	8.007
Transportvirksomhed mv.	201.922	171.258	191.754	191.527	135.983	93.881	27.003
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	157.601	103.347	224.081	108.246	85.736	39.142	14.756
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	160.083	173.677	124.759	154.496	112.114	81.224	12.958
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	128.145	101.083	86.482	78.544	70.365	48.672	14.958
Undervisning	79.662	72.206	78.988	69.153	32.781	15.970	5.687
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	122.167	118.753	120.459	93.752	71.223	37.538	10.096
Kultur, forlystelser, sport mm.	129.950	84.974	116.983	96.337	106.602	43.934	10.996
I alt	140.827	135.209	135.308	131.874	112.048	62.518	15.108
Indeks	100	96	96	94	80	44	11

Der er også stor forskel på den gennemsnitlige erstatningsudgift for mænd og kvinder. Den gennemsnitlige erstatning for kvinder per anerkendt ulykke, der skete i 2004, var på knap 123.000 kr., mens den for mænd var på cirka 153.000 kr. Forskellen skyldes delvis, at mænd i gennemsnit tjener mere end kvinder, og derfor vil deres erstatning for erhvervsevnetab være højere. Forskellen kan også skyldes, at det er forskellige hændelser, de er udsat for (jf. arbejdspapir om køn).

Tabel IV.10 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt arbejdsulykke fordelt på køn

	Året for skaden						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Kroner (2010-niveau)						
Kvinder	122.692	117.925	115.109	100.928	79.395	43.996	10.462
Mænd	153.307	146.924	149.394	152.951	135.085	76.048	18.848
I alt	140.827	135.209	135.308	131.874	112.048	62.518	15.108
Indeks	100	96	96	94	80	44	11

Hvis man ser på de forskellige aldersgrupper, er der forskel på den gennemsnitlige erstatning. Det skyldes dels, at der er forskel på, hvilken type ulykke de forskellige aldersgrupper er udsat for (jf. arbejdspapir om alder). Men også, at når der er tale om erstatning for tabt erhvervsevne, skal de yngre aldersgrupper have udbetalt erstatning for flere år end de ældre aldersgrupper. Der udbetales erstatning for tab af erhvervsevne indtil folkepensionsalderen.

Tabel IV.11 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt arbejdsulykke fordelt på alder på skadetidspunkt

	Året for skaden						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Kroner (2010-niveau)						
Under 20 år	62.129	48.037	62.407	47.142	44.756	34.077	3.660
20-24 år	102.005	116.467	107.779	126.127	121.408	56.826	17.657
25-29 år	100.555	120.796	167.922	149.360	157.488	61.409	17.920
30-34 år	164.690	152.156	179.154	175.333	165.189	87.509	15.232
35-39 år	177.702	194.165	170.039	194.168	130.426	89.114	19.312
40-44 år	194.307	156.669	176.642	150.274	128.238	76.182	11.179
45-49 år	176.395	162.152	136.503	149.762	131.223	72.228	18.560
50-54 år	129.839	124.664	115.310	101.074	77.752	46.061	15.841
55-59 år	88.251	89.202	79.369	76.329	63.275	38.717	12.118
60-64 år	57.901	64.153	55.944	52.100	39.902	28.957	12.677
65 år og derover	44.713	38.536	38.664	37.387	23.284	27.006	8.530
I alt	140.827	135.209	135.308	131.874	112.048	62.518	15.108
Indeks	100	96	96	94	80	44	11

IV.3 Erstatningsudgifter for erhvervssygdomme

Tabel IV.12 viser erstatningsudgifterne for erhvervssygdomme fordelt på året for tilkendelsen og slutdiagnosen. Udgiften til *andre sygdomme i bevægeapparatet* udgør 31 procent af udgifterne i 2010, men gruppen udgør kun 17 procent af de anerkendte sygdomme. Udgiften til *psykiske sygdomme* udgør 22 procent af udgifterne, og gruppen udgør kun 5 procent af de anerkendte sygdomme. Anderledes er det for *høresygdommene*. Gruppen udgør 22 procent af de anerkendte, men udgiften udgør kun knap 3 procent af erstatningsudgifterne.

Erstatningsudgifterne for psykiske sygdomme og andre sygdomme i bevægeapparatet har været stigende i perioden, hvilket hænger sammen med, at antallet af anerkendelser har været stigende.

Tabel IV.12 Erstatningsudgifter i erhvervssygdomme fordelt på slutdiagnose

Slutdiagnose/År for tilkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Mio. kroner (2010-niveau)						
Kræftsygdomme	77	83	98	77	80	82	77
Psykiske sygdomme	80	177	157	208	161	164	227
Nervesygdomme	18	43	26	59	32	37	26
Høresygdomme	12	15	13	24	20	24	26
Lungesygdomme	66	47	39	24	32	36	30
Hudsygdomme	143	139	88	111	119	129	150
Rygsygdomme	196	354	192	276	194	194	175
Andre sygdomme i bevægeapparatet	92	132	167	291	271	252	328
Andet	123	110	44	47	32	31	17
Uoplyst	6	0	0	0	0	0	0
I alt	811	1.099	824	1.117	942	950	1.058
Indeks	100	136	102	138	116	117	130

Tabel IV.13 viser erstatningsudgifterne fordelt på branche. Branchen *fremstillingsvirksomhed* har som under ulykkerne en stor andel af erstatningsudgifterne. I 2010 udgør branchen cirka 32 procent af erstatningsudgifterne. Branchen har cirka 20 procent af anmeldelserne i 2010 og cirka 32 procent af anerkendelserne.

Branchen *sundhedsvæsen og andre sociale foranstaltninger* har cirka 11 procent af erstatningsudgifterne til erhvervssygdomme i 2010, og branchegruppen har cirka 15 procent af anmeldelserne og 14 procent af anerkendelserne.

Bygge- og anlægsvirksomhed er branchen med cirka 12 procent af erstatningsudgifterne til erhvervssygdomme. Branchen har cirka 9 procent af anmeldelserne og 13 procent af anerkendelserne.

Tabel IV.13 Erstatningsudgifter i erhvervssygdomme fordelt på branche

Hovedbranche/År for tilkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Mio. kroner (2010-niveau)						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	32	56	33	57	37	34	31
Råstofudvinding	1	3	8	1	1	3	7
Fremstillingsvirksomhed	278	361	272	386	312	281	342
El-, gas-, varme- og vandforsyning	9	18	17	15	11	18	6
Bygge- og anlægsvirksomhed	109	137	108	133	112	132	128
Engroshandel og detailhandel	26	58	41	46	57	70	82
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	11	9	11	22	-1	18	10
Transportvirksomhed mv.	45	34	51	70	70	50	49
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	3	13	7	6	4	3	9
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	24	10	13	18	22	32	37
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	154	249	158	187	137	113	165
Undervisning	6	5	3	9	26	16	24
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	81	93	84	141	129	143	113
Kultur, forlystelser, sport mm.	16	8	14	8	15	28	41
Private husholdninger med ansat medhjælp	.	.	0	0	0	.	.
Uoplyst	16	46	2	19	10	11	13
I alt	811	1.099	824	1.117	942	950	1.058
Indeks	100	136	102	138	116	117	130

Tabel IV.14 viser erstatningsudgifterne fordelt på køn. Kvindernes andel af erstatningsudgifterne har været svingende over tid. I 2005 udgjorde de 32 procent og i 2007 udgjorde de 39 procent. I 2010 udgjorde kvinderne 38 procent af erstatningsudgifterne. Kvinderne udgjorde 53 procent af de anmeldte erhvervssygdomme i 2010 og 39 procent af de anerkendte erhvervssygdomme i 2010.

Tabel IV.14 Erstatningsudgifter for erhvervssygdomme fordelt på køn

Skadens placering/År for tilkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Mio. kroner (2010-niveau)						
Kvinder	277	355	281	432	317	347	406
Mænd	535	744	544	685	625	603	652
I alt	811	1.099	824	1.117	942	950	1.058
Indeks	100	136	102	138	116	117	130
Andel kvinder	34	32	34	39	34	37	38

Tabel IV.15 viser erstatningsudgifterne for erhvervssygdomme fordelt på alder på skadestidspunkt. Erstatning for tab af erhvervsevne tilkendes til folkepensionsalderen. Det medfører, at en

tilskadekomne på 30 år vil få en større erhvervsevnetabserstatning end en tilskadekomne på 60 år, selvom årsløn og erhvervsevnetabet er ens, fordi erhvervsevnetabserstatningen skal dække en længere periode. Aldersgruppen 40-44 år udgør 18 procent af erstatningsudgifterne i 2010. De udgør 13 procent af de anmeldte erhvervssygdomme og 11 procent af de anerkendte erhvervssygdomme.

Tabel IV.15 Erstatningsudgifter for erhvervssygdomme fordelt på alder på skadestidspunkt

Skadens placering/År for tilkendelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Mio. kroner (2010-niveau)							
Under 20 år	1	-1	-3	10	6	2	12
20-24 år	-2	6	13	8	47	30	13
25-29 år	39	47	11	25	35	24	61
30-34 år	64	84	53	100	73	68	86
35-39 år	67	152	124	164	98	80	146
40-44 år	120	147	101	166	153	214	192
45-49 år	163	205	149	198	147	154	178
50-54 år	145	217	168	201	157	168	165
55-59 år	147	170	142	161	147	125	115
60-64 år	42	40	36	50	46	44	38
65 år og derover	26	32	30	34	32	40	52
I alt	811	1.099	824	1.117	942	950	1.058
Indeks	100	136	102	138	116	117	130

Tabel IV.16 viser antallet af anerkendte erhvervssygdomme fordelt på året for skaden og om der er tilkendt erstatning i sagen eller ej. I størstedelen af de anerkendte erhvervssygdomme er der tilkendt erstatning. Andelen af anerkendte erhvervssygdomme uden erstatning stiger fra skadeåret 2004 til skadeåret 2005. Dette hænger sammen med, at ændringer på erhvervssygdomsfortegnelsen gjorde det muligt at anerkende høreskader og pleurale plaques uden mén. Ud af de erhvervssygdomme, som blev anmeldt i 2004, blev ¼ anerkendt med erhvervsevnetab.

Man skal være opmærksom på, at tabel IV.16 og Tabel IV.17 ikke kan sammenholdes med andre tabeller over erhvervssygdomme, da de er fordelt på året for skaden. De andre tabeller er fordelt på henholdsvis året for oprettelsen, året for anerkendelsen eller året for tilkendelsen.

Tabel IV.16 Antal anerkendte erhvervssygdomme fordelt på året for skaden og om der er tilkendt erstatning i sagen

Afgørelse/Året for skade	Året for skade						
	Før reformen 2004	Reform skadeår					
		2005	2006	2007	2008	2009	2010
		Antal sager					
Med erhvervsevnetabs- erstatning og evt. mén	621	751	646	609	514	327	72
Kun méngodtgørelse	1.435	1.750	1.882	2.328	2.346	2.189	1.212
Uden erstatning	455	1.076	1.126	1.344	1.295	1.182	824
Anerkendt i alt	2.511	3.577	3.654	4.281	4.155	3.698	2.108
Andel anerkendt uden erstatning	18,1	30,1	30,8	31,4	31,2	32,0	39,1

Som ved ulykkerne er erstatningsudgifterne til den enkelte tilskadekomne også spredt over flere år. Man skal derfor være forsigtig, hvis man sammenholder erstatningsudgifterne fra de forskellige skadeår, da sagerne ikke er lige langt i forløbet.

For erhvervssygdommene trådte reformen først i kraft fra 1. januar 2005, og derfor blev afløsningsbeløbet også først afskaffet fra erhvervssygdomme anmeldt i 2005 og frem. Der er endnu større spredning mellem erstatningerne for de forskellige diagnoser, end der er for ulykkerne. *Psykelige sygdomme* er diagnosen med den højeste gennemsnitlige erstatning per anerkendte sag (jf. tabel IV.11). Erstatningsudgiften ligger over 1 mio. kr. for skadeårene 2004 og 2005. Den ligger lige under 1 mio. kr. for erhvervssygdomme fra 2006. Faldet fra 2004 til 2005 skyldes til dels, at afløsningsbeløbet er afskaffet, men også at sagerne fra 2005 ikke er så langt i sagsforløbet som erhvervssygdomme fra 2004.

Høresygdommene er blandt erhvervssygdommene med de laveste erstatninger. For erhvervssygdomme anmeldt i 2004 var der en gennemsnitlig udgift per anerkendt sag på knap 42.000 kr. Det skyldes, at det kun er de færreste *høresygdomme*, som medfører erstatning for tab af erhvervsevne. Årsagen til faldet i den gennemsnitlige udgift per anerkendt *høresygdom* skyldes, at der er flere *høresygdomme*, som anerkendes uden erstatning.

Tabel IV.17 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt erhvervssygdom fordelt på året for skaden

Slutdiagnose/År for skade	Året for skade						
	Før reformen	Reform skadeår					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
		Kroner (2010-niveau)					
Kræftsygdomme	696.669	600.369	674.438	458.989	488.922	409.285	432.576
Psykiske sygdomme	1.204.440	1.104.716	971.519	879.043	706.460	543.986	320.824
Nervesygdomme	322.158	286.603	229.586	172.230	216.328	114.728	66.334
Høresygdomme	41.590	19.774	21.292	22.653	23.297	22.391	18.293
Lungesygdomme	224.710	103.290	83.969	106.581	133.670	107.763	46.536
Hudsygdomme	126.772	133.572	99.206	110.020	118.567	107.815	58.134
Rygsygdomme	762.371	579.261	590.695	436.235	488.100	341.899	350.850
Andre sygdomme i bevægeapparatet	441.850	365.412	322.465	300.899	288.823	267.129	121.844
Andet	303.650	164.793	230.321	169.284	173.363	87.859	47.519
I alt	314.617	242.830	224.454	194.738	191.679	150.735	90.866
Indeks	100	77	71	62	61	48	29

Der er ligeledes stor forskel på den gennemsnitlige erstatning per anerkendt sag for de forskellige brancher (jf. tabel IV18). Man skal være opmærksom på, at nogle af brancherne indeholder meget få sager, og derfor svinger udgifterne meget over tid.

Tabel IV.18 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt erhvervssygdom fordelt på året for skaden opgjort på hovedbranche

Hovedbranche/År for skade	Året for skade						
	Før reformen	Reform skadeår					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Kroner (2010-niveau)						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	312.291	291.369	230.239	298.813	239.010	84.777	101.511
Råstofudvinding	268.003	103.431	172.159	83.402	455.891	39.311	31.487
Fremstillingsvirksomhed	280.791	230.993	206.345	163.895	179.388	157.070	91.242
El-, gas-, varme- og vandforsyning	588.071	263.646	195.927	116.510	176.805	75.374	93.363
Bygge- og anlægsvirksomhed	352.160	219.077	209.029	172.987	206.573	187.080	117.302
Engroshandel og detailhandel	211.752	178.533	180.171	171.403	170.031	154.908	151.868
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	149.936	237.727	117.653	136.132	185.212	125.463	57.536
Transportvirksomhed mv.	383.928	295.678	292.970	228.506	232.189	134.344	138.819
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	638.084	294.837	121.623	193.656	126.517	161.547	102.164
Fast ejendom, udlejning, forretningservice mv.	240.544	175.442	118.445	233.702	99.391	155.379	65.204
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	453.818	349.772	323.204	294.131	274.206	160.816	83.687
Undervisning	90.817	265.887	239.714	249.957	164.532	129.721	59.041
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	331.396	264.201	277.970	213.509	160.435	122.077	43.920
Kultur, forlystelser, sport mm.	89.005	146.421	200.652	203.217	253.794	168.190	55.312
I alt	314.617	242.830	224.454	194.738	191.679	150.735	90.866
Indeks	100	77	71	62	61	48	29

Der er også stor forskel på den gennemsnitlige erstatningsudgift for mænd og kvinder. Den gennemsnitlige erstatning for kvinder per anerkendt erhvervssygdom anmeldt i 2004 var på knap 270.000 kr., mens den for mænd var på cirka 341.000 kr. For erhvervssygdomme anmeldt i 2005 er den gennemsnitlige erstatning per anerkendt sag højere for kvinder end for mænd. Det skyldes, at det med reformen blev muligt at anerkende høresygdomme uden erstatning. Det medførte en stigning i antallet af anerkendte høresygdomme, og det er ofte mænd, som anmelder høresygdomme.

Forskellen på mænd og kvinder kan skyldes, at det er forskellige sygdomme, der anmelder og anerkendes.

Tabel IV.19 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt erhvervssygdom fordelt på køn

	Året for skaden						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Kroner (2010-niveau)						
Kvinder	270.200	266.168	227.446	206.446	190.866	143.331	63.108
Mænd	341.059	230.659	222.737	186.859	192.216	155.484	107.877
I alt	314.617	242.830	224.454	194.738	191.679	150.735	90.866
Indeks	100	77	71	62	61	48	29

Hvis man ser på de forskellige aldersgrupper, er der forskel på den gennemsnitlige erstatning. Det skyldes dels, at der er forskel på, hvilken type ulykker, de forskellige aldersgrupper er udsat for (jf. arbejdspapir om alder). Men også, at når der er tale om erstatning for tabt erhvervsevne, skal de yngre aldersgrupper have udbetalt erstatning for flere år end de ældre aldersgrupper. Der udbetales erstatning for tab af erhvervsevne indtil folkepensionsalderen.

Tabel IV.20 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt erhvervssygdom fordelt på alder

	Året for skaden						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Kroner (2010-niveau)						
Under 20 år	83.940	38.362	192.742	113.298	78.152	49.895	36.930
20-24 år	81.789	119.469	130.478	165.586	157.968	145.235	45.109
25-29 år	164.424	290.409	185.280	148.879	242.881	220.720	71.261
30-34 år	237.647	251.856	219.088	226.440	262.025	186.611	89.514
35-39 år	348.900	357.614	257.737	359.701	234.447	225.573	116.479
40-44 år	397.538	302.117	342.592	295.253	322.297	220.169	90.856
45-49 år	464.163	351.792	305.500	201.169	231.396	153.145	109.371
50-54 år	485.110	332.118	259.554	206.411	201.969	183.680	82.387
55-59 år	360.555	202.607	217.413	179.400	143.334	97.206	97.595
60-64 år	180.554	95.734	109.021	101.133	85.897	78.049	63.226
65 år og derover	128.955	82.640	88.336	84.453	88.251	100.766	131.742
I alt	314.617	242.830	224.454	194.738	191.679	150.735	90.866
Indeks	100	77	71	62	61	48	29

Bilag: Læsevejledning

Hvilke sager er omfattet af statistikken?

Arbejdsskadestyrelsens statistik omfatter de skader og erhvervssygdomme, der bliver anmeldt til styrelsen.

Ifølge de regler, der gælder for anmeldelse af ulykkestilfælde, skal der ske anmeldelse i henhold til arbejdsskadelovgivningen, hvis en skade antages at kunne begrunde krav på ydelser efter loven, eller hvis en arbejdsskade har medført, at den tilskadekomne endnu ikke på 5-ugersdagen for skadens indtræden kan genoptage sædvanligt arbejde i fuldt omfang. Arbejdsgiveren anmelder til sit forsikringsselskab. Selskabet har pligt til at sende sager videre til Arbejdsskadestyrelsen, blandt andet hvis en skade antages at ville medføre erstatning for tab af erhvervsevne eller godtgørelse for varigt mén. Det betyder, at skader, der med sikkerhed ikke forventes at medføre varige følger, som udgangspunkt færdigbehandles i forsikringsselskaberne. Arbejdsskadestatistikken omfatter altså hovedsageligt de mere alvorlige arbejdsulykker og giver ikke det fulde billede af, hvor mange arbejdsulykker der sker på de danske arbejdspladser.

Antallet af arbejdsulykker, der kommer til behandling i Arbejdsskadestyrelsen, afhænger således blandt andet af, hvor mange anmeldelser forsikringsselskaberne (og visse selvforsikrede offentlige myndigheder) selv behandler. Forsikringsselskaberne fik incitament til at foretage selvstændig sagsbehandling, da selskaberne i 1993 blev pålagt at betale et gebyr til Arbejdsskadestyrelsen for hver behandlet sag. Visse selvforsikrede offentlige myndigheder fik samme mulighed for selvstændig sagsbehandling i 1997.

For erhvervssygdomme er anmeldereglerne anderledes. Her påhviler der læger og tandlæger en pligt til at anmelde sygdomme, hvis der blot er mistanke om, at disse er arbejdsbetingede. Læger og tandlæger skal anmelde direkte til Arbejdsskadestyrelsen og Arbejdstilsynet.

Arbejdsskadesager er ansøgningssager. Efter 1. februar 2003 giver tilskadekomne stiltiende samtykke til, at en anmeldelse behandles efter arbejdsskadelovgivningen med henblik på en eventuel erstatning. Ønsker tilskadekomne *ikke* en sag behandlet, skal tilskadekomne altså positivt tilkendegive det.¹⁸

Både Arbejdsskadestyrelsen og Arbejdstilsynet udgiver statistikker over antallet af anmeldte erhvervssygdomme og ulykker. Man skal dog være opmærksom på, at der er forskellige anmelderegler som følge af forskellige lovgivninger på områderne. Der er derfor forskel på antallet af anmeldelser i statistikkerne. For eksempel er arbejdsskadelovgivningen gældende for danske arbejdsgivere, mens arbejdsmiljølovgivningen er afgrænset geografisk.

For et overordnet billede af arbejdsskader på de danske arbejdspladser henvises derfor til www.at.dk.

¹⁸ Før 1. februar 2003 skulle tilskadekomne derimod positivt tilkendegive, hvis de ønskede deres sag behandlet. Sager fra før 1. februar 2003, hvor tilskadekomne ikke ønskede, at sagen blev behandlet i Arbejdsskadestyrelsen, er således heller ikke omfattet af denne statistik.

Selvom det næsten er de samme anmeldelser, der ligger til grund for tabellerne over erhvervssygdomme, er der forskel i antallet af anmeldelser. Det skyldes, at Arbejdsskadestyrelsen kan oprette flere sager på baggrund af en anmeldelse, hvis anmeldelsen indeholder flere diagnoser.

Centrale begreber

De følgende tabeller på arbejdsskadeområdet omfatter også skader omfattet af andre love end lov om arbejdsskadesikring, herunder skader blandt værnepligtige, AMU-kursister og studerende på visse praktisk orienterede uddannelser.

Statistikken omhandler arbejdsskadesager med videre opgjort efter 4 forskellige sagsklasser:

- Arbejdsulykker, også omfattende kortvarige skadelige påvirkninger
- Erhvervssygdomme
- Brilleskader – det vil sige skader på briller eller andre hjælpemidler¹⁹ uden personskaade
- Pludselige løfteskader – først indført som begreb i lovgivningen per 1. juni 1996 og dernæst bortfaldet med arbejdsskadereformen for skader sket efter 1. januar 2004

Afgørelser

Statistikken indeholder oplysninger om både førstegangsafgørelser, revisioner og genoptagelser. Arbejdsskadesikringsloven giver mulighed for, at styrelsen selv sætter *revision* i en sag. Det vil typisk ske, hvor det ikke aktuelt er muligt at skønne over de samlede følger af en skade. Revision kan forekomme både ved vurdering af méngrad og tab af erhvervsevne.

Arbejdsskadesikringsloven giver desuden mulighed for, at den tilskadekomne beder om *genoptagelse*, hvor styrelsen tager stilling til, om der er væsentlige nye oplysninger i forhold til styrelsens tidligere afgørelse.

Udgifter

Arbejdsskadestyrelsen beregner udgiften til erstatning som summen af udgiften til varigt mén og udgiften til erstatning for tab af erhvervsevne. Godtgørelse for varigt mén udbetales som et engangsbeløb og udgør ved en méngrad på 100 procent 7 66.000 kr. i 2010. Ved lavere méngrader udgør godtgørelsen en forholdsmæssig del af beløbet.

Erstatning for erhvervsevnetab²⁰ kan enten udbetales som en kapitalerstatning eller som en løbende ydelse. For de løbende ydelser opgøres udgifterne som hensættelser til reserver fra afgørelsestidspunktet frem til folkepensionsalderen. Hvis den tilskadekomne frivilligt får kapitaliseret en del af den løbende ydelse, så medtages kapitalbeløbet i udgiften sammen med et negativt beløb til hensættelse til den løbende ydelse. For revisioner og genoptagelser er det kun den yderligere udgift til mén og erstatning for tab af erhvervsevne, som er medtaget.

Erstatningen for tab af erhvervsevne beregnes fra afgørelsestidspunktet frem til tidspunktet for folkepensionen. Derfor vil størrelsen på erstatningen være afhængig af den tilskadekomnes alder på

¹⁹ Jævnfør § 15, stk. 4, i lov om arbejdsskadesikring.

²⁰ For fastsættelse af godtgørelse for varigt mén og erstatning for erhvervsevnetab se vejledningerne på Arbejdsskadestyrelsen hjemmeside.

afgørelsestidspunktet. Erstatningsudgifter til de yngre tilskadekomne vil være større end erstatningen til de ældste aldersgrupper, selvom erhvervsevnetabsprocenten og årslønnen er ens.

Følgende udgifter er ikke med i Arbejdsskadestyrelsens opgørelse over udgifter: Udgifter til erstatning til efterladte, udgifter til behandlingsudgifter samt udgifter til tilgodehavende ydelser (ydelser tilkendt med tilbagevirkende kraft frem til tilkendelsestidspunktet.)

For den enkelte kan erstatningerne godt være spredt over flere år. For eksempel kan der tilkendes godtgørelse for mén i 2004 og erstatning for tab af erhvervsevne i 2005. Sagen kan sidenhen tages op til revision eller genoptages, og der kan tilkendes yderligere erstatning i 2007. Når man ser på erstatningerne til den enkelte tilskadekomne, er man derfor nødt til at summere alle de erstatninger, den enkelte er tilkendt i løbet af sagen. Derfor er opgørelserne over de gennemsnitlige erstatninger per anerkendt sag opgjort på skadeår.

Når man sammenholder de gennemsnitlige erstatningsudgifter per skadeår, skal man være opmærksom på, at ikke alle skadeårgange er nået lige langt i forløbet. For eksempel vil skadeåret 2003 være længere fremme i forløbet, og sagerne vil være tættere på den endelige afgørelse end skader sket i 2007.

Dødsager

Det primære sigte med sagsbehandlingen af dødsulykker i Arbejdsskadestyrelsen er det erstatningsmæssige aspekt. Hvis en dødsulykke kan anerkendes som en arbejdsskade, er der mulighed for, at erstatningsberettigede efterladte (typisk efterladt ægtefælle og børn) kan få tilkendt et såkaldt overgangsbeløb og eventuelt forsørgertabserstatning. Det betyder, at Arbejdsskadestyrelsen kun undersøger, om en dødsulykke opfylder betingelserne for at blive anerkendt efter arbejdsskadelovgivningen, hvis der er erstatningsberettigede efterladte. Hvis Arbejdsskadestyrelsen modtager anmeldelse af en dødsulykke vedrørende en person, der ikke har erstatningsberettigede efterladte, betyder det således omvendt, at styrelsen ikke foretager en egentlig sagsbehandling, men typisk blot henlægger sagen. Dette har betydning for læsning af tabel II.5.

Hvor kan jeg læse mere?

Ønskes yderligere oplysninger om Arbejdsskadestyrelsen som virksomhed, kan vi henvise til vores årsrapport. For oplysninger om arbejdsskadeområdet i øvrigt henvises til vores hjemmeside www.ask.dk.

Hvordan læses tabellerne?

De oplysninger, der ligger til grund for statistikken, indhentes hovedsageligt i forbindelse med sagsbehandlingen i Arbejdsskadestyrelsen.

For arbejdsulykker drejer det sig blandt andet om følgende oplysninger:

- Identifikation af den tilskadekomne, arbejdsgiveren og dennes forsikringsselskab
- Den dato, hvor skaden indtraf
- Den dato, hvor skaden anmeldes til styrelsen
- Den dato, hvor styrelsen traf afgørelse

- Arbejdsgiverens branchetilhørsforhold
- Årsagskode – hvordan skete skaden
- Skadens placering på legemet
- Skadens art

For erhvervssygdomme drejer det sig blandt andet om følgende oplysninger:

- Identifikation af den tilskadekomne og arbejdsgiver/arbejdsgivere
- Perioden med relevant skadelig påvirkning/arbejds-mæssig belastning
- Den dato, hvor sygdommen anmeldes til styrelsen
- Den dato, hvor styrelsen traf afgørelse
- Arbejdsgiverens branchetilhørsforhold
- Diagnosen

Man skal være opmærksom på, at tabellerne over antallet af anmeldelser og tabellerne over antallet af anerkendelser ikke er direkte sammenlignelige, idet tabellerne over anmeldelserne er fordelt på året for oprettelsen og tabellerne over anerkendelser er fordelt på året for anerkendelsen. Der er ikke nødvendigvis sammenfald mellem de forskellige år, idet en sag, der anmeldes et år, godt kan afgøres i et senere år.

Behandlingen af arbejdsskadesager kan strække sig over mere end et kalenderår, og der er endvidere mulighed for, at sagerne kan tages op til revision, og at tilskadekomne selv kan anmode om at få sin sag genoptaget. Det betyder, at de enkelte tabeller i nogle tilfælde ikke umiddelbart kan sammenlignes.

Erhvervssygdomme registreres først med en anmeldediagnose. Når sagen senere afgøres, tilføjes en slutdiagnose, der i hovedreglen er en mere præcis diagnose. På erhvervssygdomsområdet registrerer Arbejdsskadestyrelsen ikke årsagskoder, altså hvilken påvirkning der har foranlediget en given skade.

Generelle forbehold

Den 1. februar 2003 indførtes muligheden for at anmelde arbejdsskader elektronisk via EASY. I tabellerne med de ovennævnte variabler kan der derfor forekomme databrud. Databruddet kan både skyldes, at anmeldemønstrene ændres på grund af indførelsen af EASY, og at nogle af de gamle koder ikke kan konverteres til de nye koder, som EASY medfører.

Den 1. januar 2004 trådte arbejdsskadereformen i kraft, dog først 1. januar 2005 for det nye erhvervssygdomsbegreb. Ud over nye skadebegreber betød reformen blandt andet også, at der indførtes en samlet afgørelse i stedet for selvstændige afgørelser om anerkendelse, méngrader og erstatning for erhvervsevnetab. Denne ændring betyder, at anerkendelsen kommer senere i forløbet end i ”ikke-reformsager”.

Den 1. januar 2008 afløste den nye branchekode DB07 (Dansk Branchenomenklatur 2007) den gamle version, DB03. Branchekoden er en 6-cifret kode, som kategoriserer brancher og erhvervsgrupper efter internationale retningslinjer.

Baggrunden for, at der er kommet ny branchekode i Danmark, er, at branchekoderne på FN- og EU-niveau er blevet revideret, og at Dansk Branchekode er blevet opdateret til den aktuelle erhvervsstruktur. Danmarks Statistik har stået for dette arbejde.

Der er tale om en gennemgående revision, hvor strukturen i Dansk Branchekode er blevet væsentligt ændret.

DB07 er en kodestandard for kategorisering af erhvervsbrancher udviklet af [Danmarks Statistik](#), baseret på den internationale NACE kodestandard.

Arbejdsskadestyrelsen har i branchetabellerne grupperet DB03 og DB07.

I 2009 ændrede Danmarks Statistik datagrundlaget for beskæftigelsestallene. Det betyder, at der er et databrud i statistikken, og at beskæftigelsen er lavere, end hvis det hidtidige datagrundlag var anvendt. Samtidig er grupperingen af brancherne ændret.

Højesteretsdomme

Der er i perioden 2002-2010 kommet flere højesteretsdomme, som har haft betydning for erstatningsudgifterne. Højesteretsdommene har ligeledes betydet, at Arbejdsskadestyrelsen har genoptaget en del sager.

10. januar 2002: Højesteretsdom om erstatning til tilskadekomne under revalidering. Dommen indebærer, at vurderingen af midlertidig løbende ydelse skal tage udgangspunkt i, hvad erhvervsevnetabet aktuelt er, uden hensyn til, at det kan vise sig, at erhvervsevnetabet genoprettes helt eller delvist.

22. december 2003: Højesteretsdom om erstatning til tilskadekomne med fleksjob. Højesteret fandt, at den tilskadekomnes erhvervsevnetab skulle fastsættes uafhængigt af den løn, som vedkommende fik gennem sit fleksjob, idet der skulle foretages en konkret bedømmelse af, hvad vedkommende ville eller burde kunne tjene, hvis muligheden for fleksjob ikke forelå. Praksis er senere ændret ved lov, så for tilskadekomne med skadedato efter 31. december 2005 indgår indtægten fra fleksjobbet i fastsættelsen af erhvervsevnetabet.

9. februar 2006: Højesteretsdom om erstatning til tilskadekomne under revalidering. Højesteretsdommen tog stilling til tidspunktet for, hvornår erstatning for tab af erhvervsevne ifølge en midlertidig afgørelse begynder at løbe, når den tilskadekomne som følge af højesteretsdommen af 10. januar 2002 har krav på en højere erstatning for tab af erhvervsevne.

22. april 2009: Højesteretsdom om genoptagelse af sager. Højesteret vurderede, at sagen ikke kunne afvises med den begrundelse, at forværringen ikke skyldes arbejdsskaden, da det alene er en betingelse for genoptagelse inden for 5 år fra første afgørelse om erstatning, at der er sket en væsentlig ændring af tilskadekomnes helbredsmaessige og/eller erhvervsmaessige forhold. Der kan eksempelvis være tale om, at tilskadekomne har fået flere gener i forhold til tidligere, eller at tilskadekomne ikke længere har mulighed for at arbejde i samme omfang som tidligere. Forværringen skal ikke nødvendigvis være knyttet til arbejdsskaden. Det er først, når sagen er genoptaget, at Arbejdsskadestyrelsen skal vurdere, om det er arbejdsskaden, der er årsag til forværringen, og om der eventuelt kan gives en højere erstatning, eller om det er andre forhold, der er årsag til forværringen.

16. august 2010: Højesteretsdomme om fastsættelse af erstatning til tilskadekomne i deltid. Højesteretsdommen drejede sig om fastsættelse af årsløn og erhvervsevnetab til tilskadekomne, som er ansat på deltid. Højesteret fastslår, at hvis den tilskadekomne tidligere har arbejdet på fuld tid og efterfølgende overgår til deltid, men ansættelsen på deltid er af midlertidig karakter, skal årslønnen fastsættes skønsomt med udgangspunkt i lønnen i en fuldtidsstilling. Med hensyn til erhvervsevnetabet skal det bedømmes ud fra den tilskadekomnes erhvervsmæssige muligheder med og uden skaden.